

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

EĞİTİM FAKÜLTELERİ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMLERİNDEKİ
KEMAN ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGILARINA YÖNELİK GENEL KÜLTÜR
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Oral Mustafa AKÇA

Danışman
Prof. Zehra Seçkin GÖKBUDAK

Konya 2021

ÖN SÖZ

Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi adlı bu araştırmanın her safhasında sabrı, yol göstericiliği ve bitmeyen desteğiyle bana her zaman yardımcı olan değerli tez danışmanım Prof. Zehra Seçkin GÖKBUDAK'a saygılarımı ve sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca; yüksek lisans eğitimim boyunca her zaman bilgisi ve birikiminden faydalandığım, önceki dönemlerde keman hocam olan çok değerli Prof. Dr. Zafer KURTASLAN'a, araştırmanın ölçme ve değerlendirme sürecinde benden hiçbir yardımcı esirgemeyen, araştırmamda yönümü belirleyen çok kıymetli Doç. Dr. Nezaket Bilge UZUN'a, meslektaşım Ahmet GÜRSU'ya, aileme ve arkadaşlarıma saygılarımı ve şükranlarımı sunar, kendilerine teşekkürü bir borç bilirim.

Oral Mustafa AKÇA
KONYA- 2021

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	İİ
İÇİNDEKİLER	İİİ
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU.....	Vİ
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ.....	Vİİ
SİMGELER VE KISALTMALAR	Vİİİ
ÖZET	İX
ABSTRACT.....	X
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	6
1.2. Araştırmanın Amacı.....	8
1.3. Araştırmanın Önemi.....	8
1.4. Sayıtlar.....	9
1.5. Sınırlılıklar	9
1.6. Tanımlar.....	10
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	11
2.1. Kültür	11
2.1.1. Müzik Kültürü	13
2.2. Eğitim.....	14
2.2.1. Müzik Eğitimi.....	16
2.3. Eğitim-Kültür İlişkisi	17
2.3.1. Müzik Kültürü-Müzik Eğitimi İlişkisi.....	18
2.3.2. Müzik Kültürü-Müzik Eğitiminin Önemi.....	19
2.4. Çalgı Eğitimi.....	20
2.5. Keman Eğitimi	22
2.6. Alnyazını ve İlgili Araştırmalar	24
3. YÖNTEM	29
3.1. Araştırmanın Modeli	29
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu	29
3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri	33
3.4. Verilerin Toplanması	33
3.5. Verilerin Analizi	34
3.6. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenilirliği	36

4. BULGULAR.....	39
4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular	39
4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular	46
4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular.....	49
4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular	53
4.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular	60
4.6. Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular	62
4.7. Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular	63
5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	65
KAYNAKÇA.....	70
EKLER.....	75
EK-1.....	75
EK-2.....	81
EK-3.....	82
EK-4.....	83
EK-5.....	84
EK-6.....	85
EK-7.....	86
EK-8.....	87
EK-9.....	88
EK-10.....	89

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi başlıklı tez çalışmamın İç Kapak, Özetler, Ekler ve Ana Bölümlerden (Giriş, Alan Yazın, Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler) oluşan toplam **69** sayfalık kısmına ilişkin, 21/04/2021 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%22** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez kabul sayfası hariç,
2. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç,
3. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç,
4. Önsöz hariç,
5. İçindekiler hariç,
6. Simgeler ve kısaltmalar hariç,
7. Kaynakça hariç
8. Özgeçmiş hariç,
9. Alıntılar dâhil,
10. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

27/04/2021

Oral Mustafa AKÇA

Prof. Zehra Seçkin GÖKBUDAK

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynakça listesine eklendiğini beyan ederim.

27/04/2021

Oral Mustafa AKÇA

SİMGELER VE KISALTMALAR

Kısaltmalar

ÇE: Çalgı Eğitimi

EFMÖ: Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği

TDK: Türk Dil Kurumu

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

GSL: Güzel Sanatlar Lisesi

AL: Anadolu Lisesi

DL: Düz Lise

Ö: Öğrenci

ÖZET

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

EĞİTİM FAKÜLTELERİ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMLERİNDEKİ KEMAN ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGILARINA YÖNELİK GENEL KÜLTÜR DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Oral Mustafa AKÇA

Bu araştırmada, Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini, Türkiye sınırları içerisinde Yükseköğretim Kurulu'na bağlı devlet üniversitelerinin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören müzik öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise 2020–2021 öğretim yılında Konya, Aksaray ve Niğde il sınırları içerisinde bulunan; Necmettin Erbakan Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversiteleri'nin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda eğitimini sürdürmekte olan lisans birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf, 100 tane keman öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma nicel modelde hazırlanmış olup genel tarama yöntemi kullanılmış, araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgiler" ve "Açık Uçlu Sorular" dan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu yardımıyla veriler toplanmış ve betimsel analiz uygulanmıştır. Toplanan verilerin istatistiksel çözümlenmelerinde; yüzde, frekans, ortalama, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA), post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasında Tukey HSD^{a,b} testi ve kapa testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre; Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin çalgısını çaldıkları yıl süresine göre anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin öğrencilerin mezun oldukları okul türüne göre Anadolu Lisesi ve düz lise ile Güzel Sanatlar Lisesi arasında, Anadolu Lisesi ile diğer okul türü arasında anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Güzel Sanatlar Lisesinin, hem düz lise ve hem de Anadolu Lisesinden yüksek olduğu, diğer okul türünün ise Güzel Sanatlar Lisesinden yüksek olduğu saptanmıştır. En yüksek değer diğer okul türünde olduğu, en düşük değer ise Anadolu Lisesinde olduğu saptanmıştır. Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin okuduğu sınıf seviyesine göre; 1. sınıflar ile 2. sınıflar arasında 1. sınıflar ile 3. sınıflar arasında 1. sınıflar ile 4. sınıflar arasında anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmiştir. 2., 3. ve 4. sınıfların ortalamalarının 1. sınıflardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. 2., 3. ve 4. sınıflar arasında ise anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. En yüksek değer 3. sınıfa ait olduğu, en düşük değer ise 1. sınıfa ait olduğu tespit edilmiştir. Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden tarihsel ve yapısal bakımdan keman çalgısını tanıma düzeyleri, keman çalma temel davranışları düzeyleri, keman eğitim ve öğretimi düzeyleri, keman edebiyatı/literatürü düzeylerine yönelik sonuçlar ortaya konulmuştur. Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerine yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çalgı Eğitimi, Keman, Keman Eğitimi, Genel Kültür

ABSTRACT

Department of Fine Arts Education
Music Education Program
Master Thesis

THE ANALYSIS OF GENERAL CULTURE LEVELS FOR THE INSTRUMENTS OF VIOLIN STUDENTS WHO ARE FROM THE FACULTY OF EDUCATION'S TEACHING MUSICS DEPARTMENTS

Oral Mustafa AKÇA

In this study, it was aimed to examine the general cultural levels of violin students in the departments of Education Faculty Music Teaching. In this study, it was aimed to examine the general cultural levels of violin students in the departments of Music Teaching in Education Faculty for their instruments. The universe of the study consists of music students studying in Turkey within the boundaries of the state Board of Higher Education universities connected to the Faculty of Education Fine Arts Education Department Music Education Department. The sample of the research is located in Konya, Aksaray and Nigde in the 2020-2021 academic year; Necmettin Erbakan University, Aksaray University and Nigde Omer Halisdemir Universities Faculty of Education Fine Arts Education Department Music Education Department consists of 100 violin students in the first, second, third and fourth years. The research was prepared in quantitative model, general scanning method was used, data was collected with the help of semi-structured interview form consisting of "Personal Information" and "Open-Ended Questions" prepared by the researcher and descriptive analysis was applied. In the statistical analysis of the collected data; Tukey HSD^{a, b} test and kappa test were used among percentage, frequency, mean, independent groups t test, one-way analysis of variance (One-Way ANOVA), post-hoc LSD (smallest significant differences) tests. According to the research findings; No significant difference was observed between the general cultural levels of violin students in the departments of music teaching in the faculty of education according to their the number of years they played the instrument. It has been observed that there is a significant difference between the general cultural levels of violin students' instruments in the departments of education faculty music teaching between Anatolian High School and High School and Fine Arts High School, and between Anatolian High School and the other school type according to the type of school the students graduated from. It was determined that the Fine Arts High School is higher than both the plain high school and the Anatolian high school, and the other school type is higher than the Fine Arts High School. It was determined that the highest value was in the other school type and the lowest value was in Anatolian High School. According to the class level of the violin students in the departments of Music Teaching in the Faculty of Education; It has been observed that there is a significant difference between the 1st grade and the 2nd grade between the 1st grade and the 3rd grade between the 1st grade and the 4th grade. It was determined that the averages of the 2nd, 3rd and 4th grades were higher than the 1st grade. It was found that there was no significant difference between the 2nd, 3rd and 4th grades. It was determined that the highest value belongs to the 3rd grade, and the lowest value belongs to the 1st grade. From the general cultural level of violin students in the departments of Music Teaching in the Faculty of Education, the levels of their understanding of the violin instrument in historical and structural terms, the levels of basic violin playing behaviors, the levels of violin education and training, and the levels of violin literature / literature have been presented. Suggestions regarding the general cultural level of violin students' instruments in the departments of music teaching in the faculty of education are presented.

Keywords: Instrument Education, Violin, Violin Education, General Culture

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Müzik, geçmişten günümüze kadar olan ki süreçte insan hayatında önemli bir yere sahiptir. Müzik, sadece sanatın en önemli kollarında birisi olarak kalmayıp insan, toplum ve çevre ilişkisini en güzel ve estetik bir biçimde bağlayan bir yol olarak da kabul edilebilir. Bu yolla eğitim sürecine giren bireyler bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olarak gelişimini sürdürmeyi, toplumda saygın bir kimlik edinmeyi ve kendilerini hayata mutlu bir şekilde hazırlamayı ilke edinmişlerdir.

“Örgün ve yaygın eğitim sisteminde verilen ve eğitim zincirinin en önemli halkalarından birini oluşturan müzik eğitimi, yaşantımızla içiçedir. Sessel ve işitsel bir sanat eğitimi olarak güzel sanatlar eğitiminin önemli dallarından birini oluşturan müzik eğitimi “kısaca, “müziksel davranış kazandırma”, “müziksel davranış değiştirme” ya da “müziksel davranış geliştirme” sürecidir” (Uçan, 1997: s.5; Akt. Parasız, 2001, s.2).

“Müziği, sanatın diğer dallarından ayıran en önemli özelliğinin, bireyleri ya da toplulukları çok daha kısa sürede etkileme hatta yönlendirebilme gücüne sahip olmasından kaynaklandığını söylemek mümkündür. Bu bağlamda insanlığın var olduğu günden bu yana ilkel, amatör ya da profesyonel bir şekilde ortaya koyduğu müzik, insan hayatının vazgeçilmez bir parçasıdır denilebilir” (Polat, 2020, s.1768).

Müzik eğitiminin önemli boyutlarından biri olan çalgı eğitimi; bireylerin bilişsel, duyusal ve devinişsel özelliklerini çalgısal olarak, yetenekleri doğrultusunda geliştirmeyi amaçlamaktadır. Çalgı öğrenmeye başlayan öğrenciler o çalgının fizyolojini çözümledikten sonra, teknik bilgilerini öğrenmeye başlar. Çalgı eğitimi (ÇE) derslerinde ilerleyen zamanlarda notaların yerlerini tanıma ve doğru ses üretimi ile devam eden bu süreç, çeşitli etüt ve eser öğrenimi ile “icra etme” yetisine erişmeye çalışır.

Parasız’a göre (2001: 19) çalgı eğitiminin hedeflediği davranış modeli, öğrencinin herhangi bir enstrümanı belirli bir seviyede çalabilmesini sağlayarak çalgı çalma yeteneği ile birlikte müzik sevgisini ilerletip müzik bilgisini yukarı seviyelere taşımaktır.

Günay ve Uçan'a göre (1975: 20) öğrenci enstrümanı vasıtasıyla yeteneğini arttıracak, müzikle ilgili becerilerini, kazanımlarını, tutum ve davranışlarını zenginleştirecek, müzik beğenisini engin bir seviyeye çıkarmak için çaba sarf edecek, çalgı öğretimi için önemli olan ilke, yöntem ve teknikleri öğrenerek gerçekleştirecektir. Bu yöntemle gelecekte üstleneceği müzik eğitimciliği vazifesine hazırlanmış olacaktır. Çalgı eğitimi, bir müzik öğretmeni adayı için oldukça gereklilik arz eden bir ders olarak düşünülmelidir (Akt. Büyükkayıcı, 2008, s.20).

Gülüm'e göre (2013: 3) müzikle hayatını sürdürmeyi, onunla hayatına devam etmeyi kendine ilke olarak seçen müzik eğitimi ana bilim dallarında eğitim alan öğrenciler; hâlihazırda olan müzik eğitimi programı dâhilinde sekiz dönem içinde birçok dersler almaktadır. Yine bu program dahilinde tüm öğrencilerin kendilerine özgü bireysel çalgısı bulunmaktadır. Öğrencilerin çalgı eğitimleri, seçtikleri bireysel çalgıları üzerinden sürdürülmekte ve onlara iş hayatlarında kendilerine kolaylık sağlayacak başka çalgılarla ilgili dersler de uygulanan müzik eğitimi programı dâhilinde verilmektedir.

YÖK'e göre (2007: 181) müzik eğitimi programlarının dikkat çekici ve göz ardı edilmemesi gereken bir bölümünü oluşturan "Bireysel Çalgı Eğitimi" derslerinde her öğretmen adayının, seçmiş olduğu bireysel çalgısını tanıması ve çalmaya yönelik temel bilgi, tutum ve davranışlar kazanması, ulusal ve uluslararası çevrede bestelenmiş eserleri çalabilmesi, kazanım olarak oluşturduğu becerileri meslek yaşamında kullanmasını hedeflemektedir (Akt. Öcal ve Çoban, 2018, s.1679).

Özbudun'a göre (2009: 200) Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde olan resmi ve özel okullarda çalışmak için sanatsal faaliyetleri sunmak, öğretmek ve yetiştirmek görevi, üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri' ne verilmiştir (Akt. Konakcı, 2010, s.16).

Bireysel çalgı dersleri öğrencilerin kendi çalgılarını keşfetmelerini, tanımalarını, çalgıyı daha özenli çalmalarını, onlar hakkında yeterli donanıma sahip olmalarını sağlar. Çalgısını iyi tanıyan öğrenciler, onu severek çalarlar. Bu da öğrencilerin çalışma saatlerini daha fazla arttırmayı sağladığı gibi çalgılarını çalmalarında başarılarının yükselmesine neden olacağı düşünülmektedir.

Öcal ve Çoban'a göre (2018: 1679) eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği bölümlerinde uygulanan program dahilinde, bireysel çalgı eğitimi adı altında gerçekleştirilen keman derslerinde öğrencilerin çalgılarını sadece çok iyi çalma becerisi kazanmasıyla kalmayıp, ayrıca o çalgıyı çok iyi tanıma ve benimseme, çalgısıyla ilgili genel kültür düzeyini geliştirme ve arttırma, çalgısıyla ilgili geçmişten günümüze literatürü ve edebiyatını iyi bilme, çalgısının icap ettiği gerekli teknik donanım, yöntem, bilgi ve becerileri bilme ve çalabildiği ölçüde uygulayabilme, çalgısıyla ilgili yapılan bilimsel araştırmalardan haberdar olma, çalgısını her yaşta ve düzeyde karşısına çıkabilecek öğrenciye hitap edebilme ve çalgısını öğretebilme donanımlarına sahip bir şekilde mezun olmaları da gereklilik arz etmektedir.

Özen'e göre (1994: 172) çalgı eğitiminin önemli boyutlarından biri de yaylı çalgı eğitimidir. İnsan sesine en yakın ses tınısına sahip olan yaylı çalgılar dünya müzik kültürünün artmasında saygın bir yere sahiptir. "Bu çalgılardan biri olarak keman; etkili sesi, geniş kullanım alanı, taşınma ve satın alınabilme kolaylığı, eğitim çalgısı olarak kullanılmasındaki etkililiği, dünya müziğindeki yeri ve zengin repertuarıyla müzik eğitiminin türleri arasında önemli bir çalgı konumundadır" (Akt. Büyükkayıkçı, 2008, s.20).

Müziğin işitsel yönünden yola çıkarak söylemsel ve çalgısal olarak ikiye boyuta ayrıldığı söylenebilir. Bu bağlamda, müziğin çalgısal boyutu olarak en önemli enstrümanlarından birisi olan, orkestraların, dinletilerin, kültürel etkinliklerin vazgeçilmez çalgıları arasına giren, kemandır. Sesi, tınısı, şekliyle, geçmişten günümüze evrimini tamamlamış çalgılardan biri oluşu, kemanın gerçekten müzikte ayrı bir yeri olduğu görüşüne ulaştırabilir. Muhteşem sesi ve icrasıyla birçok besteciye ilham veren keman, hem solo hem de eşlikli çalınabilen popüler bir çalgıdır. Kolay ulaşılabilir ve popüler oluşundan kaynaklı olarak öğrenilmek ve çalınmak adına talep gören çalgılardan biri olan keman, bilişsel olarak da sağladığı yararlarla da vazgeçilmez çalgılar arasında yer aldığı söylenebilir. Bununla birlikte kemana öğrenmeye ve çalmaya çalışan kişilerde belirli bir kültürel birikimin oluşmasına zemin hazırlayan keman, öğrenilmeye başlandığı andan itibaren kendi pedagojisini oluşturduğu, kalıcı öğrenme davranışlarını yakaladığı ve kuşaktan kuşağa aktarılmayı başardığı düşünülebilir.

"Keman, bütün tarihi süreci boyunca birçok müzik türü içinde yer bulmuş, günümüzde ise, dünyada ve ülkemizde müzik eğitimi veren kurumlarda eğitimi

sürdürülen önemli bir müzik enstrümanıdır. Klasik Batı Müziği tarihi boyunca, metodolojisi ve edebiyatı, yazılan eserlerin sayısı itibarıyla en zengin enstrüman haline gelmiştir” (Efe, 2007, s.17).

“Kemanın ses rengi, kullanılabilen ses sınırı (dört oktav) ve müzikal düşünceleri anlatmaktaki ses çeşitliliği onu pek çok bestecinin en gözde çalgısı yapmıştır. Yaylı çalgılar ailesinin en ifadeli, kıvrak ve ses rengi, tınısı ve ses olanakları açısından en virtüöz üyesi olan keman için bugüne kadar pek çok besteci eser yazmış ve değişik ses renkleri elde etmek için oldukça fazla çaba sarf etmişlerdir. Keman yay ile çalınan bir çalgı olmasından dolayı sağ el tekniğini geliştirmek için birçok pedagog ve besteci farklı arayışlarla yay tekniklerinin ortaya çıkmasına önemli katkılarda bulunmuşlardır” (Çuhadar, 2009, s.122).

Keman eğitimi; keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturduğu devinimsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişiklikler oluşturma ya da onlara bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma sürecidir (Günay ve Uçan, 1980, s.8; Akt. Mustul, 2017, s.237).

“Keman çalmada bireyin özellikleri önemlidir. Keman çalacak kişide bazı temel niteliklerin bulunması gereklidir. Bu nitelikler; Müziksel, Fiziksel ve Ruhsal nitelikler olarak sıralanabilir. Müziksel nitelikler; işitme yeteneği, ritim duygusu, müzikal kalite ve yaratıcılık, fiziksel nitelikler, sağlam bir bedensel yapı, duyu organlarında tam duyarlılık ve uyumluluk, el ve parmak yapısı ile iki kol arasındaki eşgüdüm ve refleksler, ruhsal nitelikler ise, zeka, dikkat, müziksel bellek, algılama, sabırlı olma ve keman çalmaya isteklilik olarak özetlenebilir” (Fayez, 2001; Akt. Delikara, 2002, s.13).

Keman çalan kişiler diğer çalgıları çalan kişilerde de olduğu gibi sürekli olarak kendilerini geliştirmek zorundadır. Perdesiz bir çalgı olması, öğretilen metotlardaki zenginliği, eğitimde fazlaca teknik bilgiler barındırması, repertuar olarak çok geniş bir etüt ve eser yelpazesi vb. özellikler kemana gerçekten müzikte önemli çalgılardan biri olma amacına ulaştırabilir. Kemanın geçmişten günümüze kadar ki süreçte gerek fiziki görünüşü gerekse eğitimi ve öğretimi olarak farklılıklar içermesi onun gelişimini tamamlamış ve genel bir kültür anlayışına sahip bir çalgı olmasını destekleyen bir paralellik oluşturduğundan söz edilebilir.

Kültür; insanların insanlarla kendi içsel çevreleri ile ve doğa ile karmaşık etkileşimleri sonucunda sürekli olarak ürettikleri, biriktirdikleri, tükettikleri, değiştirdikleri, geliştirdikleri somut ve soyut tüm yaşam varlıklarıdır (Günay, 2011: s.100; Akt. İstanbullu, 2014, s.1).

Kültür, insanların yaşayışlarında birbirlerini ve toplumları etkileyen nesnel ve öznel tüm kavramların bir araya gelmesiyle oluşur ve bir sonraki kuşaklara aktararak kalıcı hale gelir. Daha sonra bu süreci içselleştiren toplumlar yok olmaktan kurtularak geçmişten günümüze yaşamsal olan oluşum ve gelişimde söz sahibi olmaya hak kazanırlar. Toplumların birbirleriyle etkileşiminde, sosyalleşmesinde belki de en önemli unsurlardan birinin “kültürleşme” olduğu söylenebilir. Kültürleşme, bir açıdan bireylerin birbirlerini etkilediği yaşamsal döngüde toplumların kimlik edinmesidir. Tarihsel süreçte birbirini etkileyen toplumların kültürleşme çabası her açıdan önem arz etmekte ve çağdaş medeniyet seviyesinin oluşmasına olumlu katkı sağlamaktadır. Bu bilgilerden hareketle kültürleşmede toplumları birbirine bağlayan önemli kolların birinin de sanat olduğunu söylemek gerekir. Toplumsal ilişkilerde kalıcı olarak aktarıldığı düşünülen ve doğru yöntemlerle kuşakları birbirine bağlayan sanat, toplumların yaşayışlarından farklı bir kesit olarak görülmelidir. Sanatın kültürleşmede önemi nasıl büyükse müziğinde sanattaki önemi o kadar büyüktür. Kültürleşme hareketinin önemli kollarından biri olan müziği en tepeye koymamız gerektiği söylenebilir. Müziğin, insan ve toplum üzerinde bıraktığı etkileri, düşünülmeiyeni düşündürmesindeki farklılığı ve dillere tercüman olmadaki hüneri onu kültürleşmenin vazgeçilmez temel unsurlarından biri olarak ortaya çıkarmaktadır. Müziğin açtığı yolda kültürel mirası arttırmak toplumların hep yapmak istedikleri kabul gören olumlu bir döngüdür. Müzik, bireyleri ve toplumları birbirine bağlayan, aralarında etkileşime neden olan yaşamsal bir ihtiyaçtır. İstenen hedefe ulaşmak için çaba sarf ederek neticelerini görmek, müzik kültürünü kabul etmiş toplumların yaşamdan zevk alması anlamına gelebilir.

Biol’a göre (2002: 418) müzik, kültürün içerisinde var olan bir olgudur. Kültürün ortaya çıkmasını ve şekillenmesini direkt olarak etkiler. Hayatın yaşanmış ve yaşanacak evreleri arasında bağlantı oluşturarak, kültürün hem sebebi hem de neticesi olan ‘insanın’ insani faziletlerine tercüman olur (Akt. Akın, 2017, s.6).

“Genel kültür; kişinin doğup büyüdüğü çevrede dinlediklerinden, gözlemlerinden, yaptıklarından hareketle oluşmaya başlayan, örgün eğitimle birlikte okul ortamındaki ders içi ve ders dışı öğrenmelerle desteklenen ve insanın bir ömür boyu üzerine yeni bilgiler koyarak genişlettiği bir birikimdir. Atmaca (2006), genel kültürün hem kişinin her konuda geniş bilgi sahibi olmasını sağladığını hem de bu bilgiyi işleyerek dünyaya bakış açısını değiştirmesine; düşünme biçimindeki, beklentilerindeki ve tavırlarındaki kaliteyi artırmasına zemin hazırladığını belirtmekte, bu sayede de kişinin kendini dar bakış açısından kurtardığını, olayları daha geniş bir çerçeveden değerlendirdiğini vurgulamaktadır. Genel kültürle ilgili bilgi ve becerilerin belirli bir sınırını çizmek mümkün değildir. Tarihten coğrafyaya, ekonomiden tarıma, bilim ve teknolojiye sanata, sağlıktan spora, edebiyattan matematiğe, kültürden ulaşıma kadar pek çok alandan bilgi ve beceriler “genel kültür” bilgisine konu olabilir. Dolayısıyla genel kültür, sınırları belli olmayan bir öğrenme alanı olarak ele alınabilir” (Doğan ve Özçakmak, 2020, s.599).

Küçükahmet’e göre (1998) bireylerde ortaya çıkıp toplumlarda gelişen genel kültürün, yeni oluşan bilgi birikimlerinin, verilerin, hadiselerin büyük yapıya oturtmada kişilere fayda sağlayabileceği, yardımcı olabileceği belirtilmiştir (Akt. Kesmez, 2016, s.9).

Bu açıklamalar neticesinde araştırmada; Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (EFMÖ) bölümlerindeki keman öğrencilerinin öğrenim süresince, ÇE derslerinde bireysel çalgısına yönelik genel kültür düzeylerinin tespit edilip ortaya çıkarılması istenmiştir.

1.1. Problem Durumu

Genel bir çerçeveden bakıldığında öğretmen yetiştiren okulların müzik bölümlerinde çalgı eğitimine önem verildiği, bu çalgıların birinin de keman olduğu söylenebilir. Çünkü keman ulaşılabilir, popüler ve esas çalgı konumunda olan enstrümanlardan biridir. Okullarda kemanın öğrenilmesine ve geliştirilmesine imkân sağlayan programlar, gerçekleştirilen uygulamalar onu kuşaktan kuşağa aktaracak bir kültürleşmeye neden olacağı, öğrencilerin de çalgıyı öğrenirken daha titizlikle davranacakları ve pedagojisinden icrasına kadar en küçük bir detayı atlamayacaklarına dair sonuçlar doğurabilir.

Delikara'ya göre (2002: 11) keman eğitimi ülkemizde özengen ve mesleki müzik eğitimi doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Özengen müzik eğitimi bünyesinde sürdürülen keman eğitimi, ağırlıklı olarak mesleği dışında bir aktivite olarak düşünülen özel dersler ile gerçekleştirilmektedir. Mesleki müzik eğitimi kapsamındaki keman eğitimiye, mesleki müzik eğitimi veren kurum ve kuruluşlarda varlığını devam ettirmektedir. Ülkemizde keman eğitiminin uygulandığı mesleki müzik eğitimi veren okullar olarak akla gelenler; Konservatuvarlar (ilk, orta ve yükseköğrenim bölümleri ile), Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü (GSEB) MEABD, Güzel Sanatlar Fakültesi (GSF) Müzik Bölümleri ve Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri (GSSL)'dir. Bu eğitim kurumlarındaki amaçlanan keman eğitiminin gayeleri farklıdır. Konservatuvarlardaki keman eğitiminde hedeflenen, istenen, keman sanatçısı, icracısı yetiştirmektir. Bunun dışındaki kurumlardaysa keman eğitiminin hedefi, süresinin 4 yıl ile sınırlı tutulması nedeniyle müzik öğretmenine, eğitimcisine ya da müzik eğitimine ve öğretimine ayrıcalık kazandırmaktır (Akt. Kurtaslan, 2010, s.31).

2018 yılından itibaren Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği lisans programında da keman eğitimi dersi bireysel çalgı dersi adı altında aynı şekilde devam etmektedir (YÖK, 2018).

Müzik öğretmen adaylarından çalgı eğitimleri boyunca pedagojik, teknik ve müzikal beceriler edinmeleri beklenmektedir. Keman öğreniminde öğrencilerin eğitimleri boyunca çalgılarına ait gerekli kültürü almaları; onların çalgılarıyla ilgili geçmişini bilmelerini, teknik bilgi ve becerileri öğrenmelerini ve uygulamalarını, edebiyatını/literatürünü araştırmalarını, çalgıları hakkında gerekli donanıma sahip olmalarını ve çalgıyı tanımlarını sağlamakta, bu da mezun olduktan sonra çalgılarını unutmadan devam etmelerini sağlayarak, icra etme kalitelerini arttırmasına sebep olacağı yönünde adeta bir köprü görevi görebileceği söylenebilir. Literatür incelendiğinde müzik bölümlerinde okuyan ve bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin çalgılarıyla ilgili genel kültür düzeylerine yönelik herhangi bir araştırmanın yapılmadığı dikkat çekmiştir. Tüm bunların araştırmanın başlangıç noktası olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmada “EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin görüşlerinden yola çıkarak oluşan çalgılarına yönelik genel kültür düzeyleri nasıldır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmanın problemine yönelik olarak aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur:

1. Çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden tarihsel ve yapısal bakımdan keman çalgısını tanıma düzeyleri nasıldır?
2. Çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden keman çalma temel davranışları düzeyleri nasıldır?
3. Çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden keman eğitimi ve öğretimi düzeyleri nasıldır?
4. Çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden keman edebiyatı/literatürü düzeyleri nasıldır?
5. Çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin mezun olduğu liseye göre oluşan farklılıkları nasıldır?
6. Çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin sınıf seviyelerine göre oluşan farklılıkları nasıldır?
7. Çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin çalgısını çaldıkları yıl süresine göre oluşan farklılıkları nasıldır?

1.2. Araştırmanın Amacı

EFMÖ bölümlerindeki bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin çalgısıyla tanıştığı andan itibaren çalgıyı tanıma, nasıl öğretilceğini anlama, nasıl çalındığını keşfetme, literatürünü/edebiyatını bilme, çalgının farkına varma gibi o çalgı hakkında genel kültür ile ilgili özelliklere sahip olması beklenmektedir. Keman çalgısını iyi çalmak kadar onun felsefesine, pedagojisine ve kültürüne de sahip olmak gerekir.

EFMÖ bölümlerinde bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin çalgıları üzerine görüşleri alınıp genel kültür düzeylerinin incelenmesi bu araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Kültürün önemli kollarından biri sanat, sanatın da en önemli dallarından biri müziktir. Müzik, insanları bir araya getirerek nesilden nesile aktarılacak bir etkileşime neden olduğu söylenebilir. Öğrencilerin kemani öğrenirken onlarda bıraktığı etkiyi içselleştirerek kazanıma dönüştürmesi son derece önemlidir. Çalgıyı çalarken edinilen

bilgileri unutmadan tekrar etmek ve uygularken hatırlamak, çalgı adına genel kültürün oluşma çabasını destekleyici olumlu özellikler olduğu görüşüne varılabilir. EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin eğitimleri süresince çalgılarına yönelik öğrendikleri ve uyguladıkları bilgilerin genel kültür düzeylerine katkı sağlamak ve bu bilgilerin öğrencilerde oluşturduğu genel kültür düzeylerinin yeterliliğini öğrenmek adına da son derece önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırma;

- EFMÖ bölümlerinde bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin çalgısıyla tanıştığı andan itibaren mezuniyet aşamasına kadar derslerde edindikleri genel kültür düzeylerinin ortaya çıkarılması açısından,
- EFMÖ bölümlerinde bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin çalgıları ile ilgili genel kültür düzeyleri olarak incelenmesi üzerine yapılan ilk çalışma olması açısından,
- EFMÖ bölümlerinde bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin eğitimleri sürecinde çalgılarıyla ilgili öğrendikleri bilgilerin genel kültür düzeylerini arttırmasına katkı sağlayacağı düşünülmesi açısından,
- Daha sonra yapılacak olan ilgili araştırmalara ait bir kaynak olması açısından önemlidir.

1.4. Sayıtlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin uygulanan ölçme araçlarına tüm içtenlikleriyle doğru cevap verdikleri, araştırmanın evreninin ve örnekleminin yeterli olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma, Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümü ile sınırlıdır. Araştırma Konya, Aksaray ve Niğde illeri ile ve bu il sınırları içerisinde bulunan; Necmettin Erbakan Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitelerinin Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerinde eğitim gören lisans I, II, III ve IV. sınıf keman öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Eğitim Fakóltesi: Öğretmen yetiştirmek için kurulmuş yükseköğretim kurumu (TDK, 2010).

Keman: “Keman, bütün tarihi süreci boyunca birçok müzik türü içinde yer bulmuş, günümüzde ise, dünyada ve ülkemizde müzik eğitimi veren kurumlarda eğitimi sürdürölen önemli bir müzik enstrümanıdır. Klasik Batı Müziği tarihi boyunca, metodolojisi ve edebiyatı, yazılan eserlerin sayısı itibariyle en zengin enstrüman haline gelmiştir” (Efe, 2007, s.17).

Keman Eğitimi: Keman eğitimi; keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturduğu devinişsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler oluşturma ya da onlara bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma sürecidir (Günay ve Uçan, 1980: s.8; Akt. Mustul, 2017, s.237).

Müzik Eğitimi: “Örgün ve yaygın eğitim sisteminde verilen ve eğitim zincirinin en önemli halkalarından birini oluşturan müzik eğitimi, yaşantımızla içiçedir. Sessel ve işitsel nitelikli bir sanat eğitimi olarak güzel sanatlar eğitiminin önemli dallarından birini oluşturan müzik eğitimi kısaca, “müziksel davranış kazandırma”, “müziksel davranış değiştirme” ya da “müziksel davranış geliştirme” sürecidir” (Uçan, 1997: s.5; Akt. Parasız, 2001, s.2).

Kültür: Kültür; insanların insanlarla kendi içsel çevreleri ile ve doğa ile karmaşık etkileşimleri sonucunda sürekli olarak ürettikleri, biriktirdikleri, tükettikleri, değiştirdikleri, geliştirdikleri somut ve soyut tüm yaşam varlıklarıdır (Günay, 2011: s.100; Akt. İstanbullu, 2014, s.1).

Genel Kültür: Genel kültür; kişinin doğup büyüdüğu çevrede dinlediklerinden, gözlemlerinden, yaptıklarından hareketle oluşmaya başlayan, örgün eğitimle birlikte okul ortamındaki ders içi ve ders dışı öğrenmelerle desteklenen ve insanın bir ömür boyu üzerine yeni bilgiler koyarak genişlettiği bir birikimdir (Doğan ve Özçakmak, 2020, s.599).

BÖLÜM 2

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Kültür

“Kültür, toplumsal bir üründür. Çünkü insan doğumundan ölümüne kadar bir toplum içinde yaşar. Örneğin, dünyaya gözlerini yeni açan bir çocuk dilini, dinini, yiyip-içmesini, giyinip-kuşanmasını çevresini, sosyal yaşantısını, değerlerini, normlarını vb. bir kültür çevresinde öğrenir. Bu açıdan baktığımızda kültür, toplumda yaşayan insanların bütün öğrendiklerini ve paylaştıklarını kapsayan bir kavram olup, bilimlerin incelediği hemen her şey kültür tarafından biçimlendirilmiştir. Dolayısıyla kültür doğuştan gelen kalıtsal bir özellikler değil, sonradan kazanılan öğrenilmiş özelliklerdir. Topluma her yeni katılan üye bunu öğrenerek geliştirir” (Özkan, 2006: Akt. Çiftçi, 2010, s.150).

Toplumsal etkileşimin en önemli parçalarından biri olan kültür, nesiller boyu insan hayatında her zaman varlığını hissettirmiş bir yaşayış biçimi olarak kabul edilebilir. Toplumların insan hayatı üzerindeki yerinin belli bir bölümünü kültür oluşturur. Bireyler, yaşamlarında iletişim kurmanın ne kadar önemli olduğunu toplumsal benliklerini kazandıklarında anlamaya başlarlar. Toplumların çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmak için kültürel hareketliliklerini arttırmak adına tarihten günümüze kadar olan süreçte birçok teşebbüse giriştikleri görüşüne varılabilir. Çünkü toplumlar kültüre önem verdiği miktarda saygınlık kazanmış, bunu var oldukları sürece korumaya ve geliştirmeye çalışmışlardır. Kültür, bireylerin yaşantısından itibaren toplumların bıraktıkları izlere kadar birbirini etkileyerek oluşmaya devam etmiştir.

“İnsan, geçmişten geleceğe doğru “biyopsişik”, “toplumsal” ve “kültürel” olmak üzere birbirini tamamlayıp bütünleyen üç ana evrim geçirir. Bunlardan en temelde olanı “biyopsişik evrim”dir, “toplumsal evrim” biyopsişik evrime, “kültürel evrim” ise biyopsişik ve toplumsal evrime dayalı-asılı olarak gerçekleşir. Geçirdiği evrime bağlı olarak “biyopsişik, toplumsal ve kültürel bir varlık” olarak tanımlanan insan, canlılar arasındaki özel, üstün ve ayrıcalı konumunu-durumunu, geçirdiği bu üçlü evrime, özellikle kültürel evrime borçludur” (Uçan, 1997, s.7).

Kültürel evrim, sosyal çevrede kendini ispat etmiş bir değişim hareketi olarak nitelendirilebilir. Kültürel evrimin, bireylerin toplumda kabul görmesine olanak sağlayan ve bunu sağlarken de kişisel benliğini topluma örnek olarak geliştirmeyi mümkün kılan bir yaşam tarzı olduğu görüşüne varılabilir. Bireyler toplumda kabul gören bu düşünceyi engin bir statüye çevirmek için kişisel olarak kendilerini geliştirmek, yetiştirmek ve saygınlıklarını korumak zorundadır. Kültürlü olmak, aslında kültüre ulaşmak için çaba sarf etmek ile aynı doğrultuda olduğu düşünülmektedir. Kültür, insan hayatında bıraktığı izlerle, açtığı yollarla, bireylerde bıraktığı ayrıcalıklarla geçmişten geleceğe hüküm sürmeye devam eden farklılıklar bütünü olduğu söylenebilir.

Adorno'ya göre (1998: 193) kültür denince akla insan ve toplum hayatında maddî ve manevî anlamı olan bütün soyut, somut kavramları şekillendirmek ve yetiştirmek gelmektedir. İnsanın kültür ile bağında, insanın hayatını devam ettirdiği, geliştirdiği ve faydalandığı bütün şeyler kültürün birbirini tamamlayan kısmını oluşturmaktadır. “Kültür ve sanat, ne politik ve iktisadi ortamdan, ne de bu ortamın biraraya getirdiği bireysel ve toplumsal davranış biçimlerinden sıyrılarak ifade edilebilir (Akt. Yazıcı, 2016, s.281).

Kültür, birey ve toplum açısından her an yenilenen, yaşayan bir kavram olma özelliği taşır. Toplumsal değerlerle beslenen kültür, bireylerde oluşturduğu yaşam biçimleriyle onlara model olmaktadır. Dünyadaki modern ülkelere bakıldığında ilk göze çarpan onların yaşayış biçimleri olmuştur. Bu da belli bir kültür seviyesine gelmiş toplumların, ulaşabilecekleri bir statüdür. Kendi kültürünü oluşturmak toplumlar için çok emek isteyen bir süreçtir. Modern ülkelerde bu durum oluşmuş ve artık dışardaki toplumlara örnek teşkil etme noktasına ulaşmıştır. Gerek o ülkelerdeki ekonomik refah düzeyi, gerekse kültür seviyesi o toplum için birbirini takip eden kaçınılmaz birer üstünlük haline gelmiştir. Bireyler, artık bu iki üstünlüğe bakarak bir toplumdaki başka bir topluma hızlı geçişler yapmaktadır. Yaşam kalitesinin yüksek olduğu yerlere doğru yönelen bireyler, gittikleri toplumun kültürünü benimseyerek oraya adapte olmaktadır.

Kaş'a göre (2019: 1) kültür kuşkusuz, farkında olarak ya da olmayarak öğrenilme, öğretilme yöntemiyle iletilmektedir. Bu bağlamda; müzik kültürü hakkında, kişilerin önceki zamandan bu zamana kadar tahmin ettiği ve etmediği sayısız deneyimi içinde barındırdığını ifade etmek doğru olacaktır. Kültürün yaşamını sürdürmesinde,

yapıtlarını iletmesinde en gerekli unsurun yazı olmasına karşın, kültür ile ilgili unsurların uzağında etkileyici olarak tasdiklenen müzik faktörü ortaya çıkmıştır ki müzik, geçmiş devirlerde kültürün iletilmesini gerçekleştiren bir taşıyıcı özelliği görmektedir.

2.1.1. Müzik Kültürü

Günay'a göre (2006: 99) müzik kültürü, aynı toprak parçası üzerinde yaşayan ve temel çıkarlarını sağlamak için işbirliği yapan toplulukların bir üyesi olan insanların, genel kültür ile birlikte sahip olduğu müzik sanatıyla ilgili bilgi, hüner, tavır ve hallerle, müzik zemininde kabul gören zorunlu davranış biçimleri, örf ve adetler ve bunlarla ilgili başka kabiliyet ve bağımlılıkları içine alan, tüm kompleks bölümlerin tamamıdır (Akt. Bayburtlu, 2017, s.79).

Kültürün belki de aynada yansımaları ve birbirini tamamlamasını sanat ile ifade etmenin nasıl önemli olduğu düşünülebilirse, sanatı da müzikle ilişkilendirmenin de bir o kadar önemli olduğu düşünülebilir. Müzik, kültür açısından bakıldığında ürünlerinin en gözdelelerinden ve değişmezlerinden biri olduğu söylenebilir. Nesilden nesile aktarılacak, kalıcı izler bırakacak bir kültür yansımalarının müzikle ortaya çıkabileceği, genel anlamda gerçeklik payı yüksek bir fikir olduğu görüşüne ulaştırılabilir. Müzik kültürü, toplumların yaşayan tarihte müzikle yoğrulmuş kültürlerin en kabul gördüğü anlayış biçimlerinden biri olarak nitelendirilebilir. Müzik kültürüne sahip olmak yaşayış biçimine yön vermekle eşdeğer düşünülebilir. Müzik ile birleşen bir kültür anlayışı hem bireyler için hem de toplumlar için ulaşılması zor olan bir maddi manevi müzikal birikimlere sahip olmaktan geçmektedir. Bu anlayışla toplumlar müzikal kimlikle buluşmuş ve sanatın en zirvesini yaşamakla onurlandırılmışlardır. Müzikal aktarımların kültürel açıdan toplumda daha kabul gören bir ihtiyaç olduğunu, müziğin bütünselleşmiş ve popülerleşmiş yönleriyle açıklamak mümkündür.

Kültür, toplumu yönlendiren bir hareketler bütünüdür. Zincirin halkaları birbirinden ayrılmadığı süre zarfında doğru yönde hareket etmeye devam ederler. Bu halkalardan en önemlilerinin birisinin de müzik olduğu söylenebilir. Toplumları ve bireyleri etkileyen belki de yegâne faktörlerden biri de müziktir. Müzik, toplumun kültürel çerçevesinden bakılan manzarası olarak nitelendirilebilir. Müzik ile kültür, birbirine sıkı sıkıya bağlanmış bir bağla topluma ve insana yön verdikleri şeklinde

düşünülebilir. Kültürün kalıcı yönünün, müziğin yöntemiyle birleşerek insanlar üzerinde unutulmaz ve gerçek bir etkiye yol açacağı görüşüne varılabilir.

“Kültürel yaşamda müziğin yaptığı iş üstüne düşen görev, oynadığı rol, gösterdiği etki, bulunduğu anlamlı yardım ve katkı ile sağladığı anlamlı, destek ve yarar anlaşılır. Müziğin kültürel işlevi esas olarak müziğin kültürel yaşamda kültürel amaç ve gereksinimlere hizmet edici biçimde, kültürel amaç ve gereksinimler doğrultusunda yapımı yaratımı gereksinimler ve kullanımı temeline dayanır. Bu bağlamda kültürel işlevleri bireysel toplumsal kültürü ve kültürel özellikleri oluşturma geliştirme, çeşitlendirme, zenginleştirme, koruma taşıma, paylaşma ve kuşaktan kuşağa aktarmada; bireysel, toplumsal kültürler arası ilişkileri güçlendirme, pekiştirme, çeşitlendirme ve zenginleştirmede, kültürel kimlik ve kişilik oluşturma koruma ve geliştirmede müziğin gördüğü/yaptığı iş, üstüne düşen görev oynadığı rol gösterdiği önemli etki, bulunduğu anlamlı yardım ve katkı ile sağladığı anlamlı destek ve yararı içeren tüm kültürel ilişki yapı, düzenleme, birikim ve etkinlikleri kapsar” (Uçan, 1996, s.27; Akt. Bayburtlu, 2017, s.81).

Çetinkaya'ya göre (1998: 3012) müziğin toplumdaki nitelikleri ve işlevleri, o topluma ait ve ayrılmaz bir parçası olan kültürüyle benzer bir bağa sahiptir. Bir müzik yapıtını oluşturan ses aralıkları, notalar, melodik dalgalar, uygulanan ritimler, ölçüler gibi bunları kapsayan tüm detaylarda, bir toplumun öyküsü, tarihi, yaşanmışlıkları saklıdır. Detaylı bir biçimde dinlendiğinde, izlendiğinde toplumun oluşum sürecinin kederli, şenlikli, eksiksiz tamamının haykırımlarını işitmek olasılığı çok yüksektir. Toplumların musikileri, ezgisel bir geçmişi ya da geçmişinin ezgisel manada üstünlüğünü barındırır (Akt. İstanbullu, 2014, s.2).

2.2. Eğitim

Eğitim; bireye kendi yaşantısı yoluyla istedik, kalıcı bir iz bırakarak davranış kazandırma süreci olarak tanımlanabilir. Bireyleri doğumdan başlayarak olgunlaştıran ve hayata hazırlayan bu sürecin uygulama yönüyle ele alınması hedefe doğru ilerlemede fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Uygulama yönüyle ilk akla gelen ve en çok tercih edilenlerin içinde sanat eğitiminin de olduğu söylenebilir. Çünkü sanat eğitimi birçok eğitim modelini içine alan, bireylerde istedik, olumlu ve düzeyli kazanımlar sağlayan, kültürel etkileşimi gerçekleştirebileceğine inanılan farklı bir eğitimidir.

Kuzgun'a göre (1999: 1) insanoğlunun, hayata gözlerini açtığı andan itibaren son nefesini verdiği ana dek, yaşamsal alanında fiziki ve sosyal ortamıyla iletişim halindedir. Bu iletişim sürecince daima sosyal ortamının arzu ve ümitlerine istinaden uyumlu haller oluşturur. Kişilerde oluşan bu farklı durumların birazı tesadüflerle ve doğal olarak oluşur. Diğer bir bölümüyse erişkinler sayesinde programlı ve istenilen bir biçimde tasarlanır. Kişilere sosyal ortamlarınca söylenen, dile getirilen tavır, tutum ve hareketleri yerine getirme zamanına "eğitim" denir (Akt. Yazıcı, 2016, s.9).

İnsanların doğumdan ölüme kadar ki yaşam döngüsünde hep var olan eğitim, kattığı davranış biçimleriyle, uygulamalı olarak bedensel, zihinsel olarak bilişsel ve ruhsal kavramlarla bireyin hayatına dokunan en önemli süreçlerden biridir. Eğitim ile insan, hayatına yön verebilir. Bunun da toplumları etkilemedeki yönünü kullanarak gerçekleştirdiği görüşüne varılabilir. Eğitilen her canlı toplumda değer görme ve yücelme hakkına sahip olma şansı elde edebilir. Çünkü toplum, yaydığı her iyi enerjiyi ona katkı sunmak isteyenlerle paylaşacağı düşünülmektedir. Eğitimle bireyler düzeyli hayat yaşamaya ve yaşatmaya başlarlar. Geçmişte yaşayan bazı toplumların eğitim mozaiğine baktığımızda her bir parçasından bir yapıtaşısı olarak kendini yenileyen ve geliştiren bir anlayış görülmektedir. Eğitimin davranış değişikliğine yol açan bu özelliği, onu ilerde kendinden söz ettirecek bir bilim olma yoluna girdireceği görüşüne varılabilir.

Biber Öz'e göre (2001: 101-102) bireyleri ve toplumları şekillendirmek, farklılaştırmak, yetiştirmek ve ilerletmek için eğitim tesirli ve etkin bir süreçtir. İnsanın kültürel devamlılığını sağlamada müziğin eğitime katkı sağlayan bir araç olarak kullanılması tüm dünyada insanlar ve toplumlar arasında gerçeklik kazanmıştır. Bilim, teknik ve sanat toplumun yapısının meydana gelmesinde başlıca şartlardır ve insan hayatının da değişmez unsurlarıdır. Bilim, teknik ve sanat birlikte etkileşime girdiği veya bu öğelerle birlikte gerekli düzeyde faydalanıldığı hallerde, insan hayatındaki bazı olumsuz durumların yol açacağı düzensizlik, biçimsizlik ve zaafılar halledilebilir (Akt. Akbal, 2019, s.15).

Sanat eğitimi; geçmişten günümüze kadar bireylerde oluşmuş duyguların, düşüncelerin müzik, resim, edebiyat, tiyatro gibi dallardan bir veya bir kaçında kendine kimlik bulmuş bir statüsü olarak tanımlanabilir. Sanat eğitiminde ulaşılabilen hedefler, kalıcılık sağlama adına en fazla dikkat çekilmesi gereken yönlerden birisidir. Nesilden

nesile aktarılabilen ve bireylerde farklı duygular uyandıran bu eğitim dalı, kendi tarzını oluşturmanın verdiği güçle halen canlılığını devam ettirmektedir.

2.2.1. Müzik Eğitimi

Uçan'a göre (2005: 16) müzik eğitimi, kişiye yaşadığı hayatın içinde, onun üzerinden belirli bir hedefe dönük olarak birtakım müziksel tutumlar, davranışlar edindirme, kişinin müzikalitesini arttırmaya yönelik yaşadığı hayatın içinde istendik davranış değişikliği oluşturma, yönlendirme, alanına hakim olma ve yeterli hale getirme sürecidir. Modern müzik eğitiminde kişilerin, toplulukların ve insanoğlunun bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sezışsel hareketleriyle ve büsbütün haliyle birbirinden ayrılmadan elverişli, yeterli ve ileri seviyede büyüüp gelişmelerini hedefi haline getirmektedir (Akt. Akbal, 2019, s.16).

Uçan'a göre (1997: 7) müzik eğitimi sürecine dahil olan kişilerin müzikal tutum ve davranışlarında, geçmişte ortaya konulan amaçlar ya da hedefler ışığında çeşitli farklılıklar olması beklenir. Müzik eğitimi bu beklentileri başardığı oranda tesirli ve yararlıdır.

Müziği, sanat dalları içerisinde ayrı yere koymak gerekir. Müzik, sadece bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel özelliklerini sessel, çalgısal ve işitsel olarak geliştirmekle kalmayıp, kalıcı yapıtlar oluşturarak kendini sanatın önemli dallarından biri olduğunu sağladığı görüşüne varılabilir. Müzik, eğitimle birleşerek nesilden nesile aktarılmada etkisini daha da arttırmaktadır. Müzik eğitiminin bireylerde unutulmayacak kalıcı ve yapıcı davranışlar kazandırdığı düşünülmektedir. Bu davranışlar bireylerde kültürleşmeye yol açacağı düşünülebilir. Müziğin insanı işitsel, görsel, bilişsel ve davranışsal olarak değişikliğe uğratma gücü olduğu söylenebilir. Müziğin belki de en muhteşem özelliklerinden birinin de bu olduğu görüşüne varılabilir. Her yönden müzikle içiçe olan ve müzikal doyuma ulaşabilmek için kendini sürekli müzikle yenileyen bireyler, toplum içerisinde saygınlıklarıyla kuşaktan kuşağa etkisini arttıran bir sanatçı kimliğine bürünmüş varlıklar olarak nitelendirilebilir.

Sanat eğitiminin en önemli dallarından birinin de müzik olduğu, onun bedensel ve ruhsal açıdan insana iyi geldiği yönleriyle de önemini ortaya çıkardığı söylenebilir. Müzik, sanattan kopmadan ama toplumlar ve bireyler için onun kadar değerli ve vazgeçilmez bir bilim olma yolunda ilerlemekte olduğu görüşüne varılabilir. Müziği

diğer sanat dallarından farklı kılan da budur. Eğer; bireyleri ve toplumları etkileyerek, etkili ve kalıcı davranış değişiklikleri oluşturarak, bunu gerçekleştirirken de kendi yöntemini uygulayabiliyorsa, bir kültürleşmeye yol açarak kendini kalıcı hale getirebiliyorsa bu tarifin müzik olduğu düşünülmektedir.

“Müzik eğitiminde oğrencilere kazandırılması gereken davranışlar, kendi içinde çeşitlilik gösterir. "Müzik dinleme, şarkı (ezgi) söyleme, çalgı çalma, müzik toplulukları yönetme, müziksel işitme – okuma - yazma, müzik eserlerini seslendirme (yorumlama), müzik yaratma, müzikten zevk alma, müziksel faaliyetleri ilgiyle izleme, müziksel faaliyetlere katılma, tutarlı bir müzik görüşüne ya da müzik anlayışına sahip olma, yeterli düzeyde bir müzik bilgisine sahip olma, müziğe değer verme, yaşamında müziğe yer verme, boş zamanlarını müzikle değerlendirme" bu tür davranışlardan bazılarıdır” (Uçan, 1997, s.94; Akt. Çalışkan, 2008, s.23).

Müzik eğitiminde bireylerin yetenekleri doğrultusunda eğitilmeleri gerekmektedir. Çünkü her bireyin içinde bulunduğu yeteneği birbirinden farklıdır. “alma-söyleme” adı altında müzik eğitiminin erken yaşlarda başlanması, müzik eğitiminin başarıya ulaşmasında öncülük edeceği bir dönüm noktası olduğu görüşüne varılabilir. Müziğin erken yaşlarda kavratılması gereken bazı yönleri eğitim ile gerçekleştirilebilir. Erken müzik eğitimi alan bireyler ileriki yaşlarda mesleki, özengen gibi dallara ayrılırken seçimlerini daha kolay yapabilirler. Bu sebeple müzik eğitimi alırken dikkatli olunması ve bilinçli bir müzik eğitimi alınması önem arz etmektedir. Müzik eğitimi insan hayatında ulaşılması kolay olan, kalıcı davranışlar sağlayan ve insan yetiştirmede gerekli olan bir eğitim olduğu düşünülmektedir.

2.3. Eğitim-Kültür İlişkisi

Kaplan’a göre (2005: 59) kültür; dünyaya gelinen andan itibaren istemli veya istemsiz oluşturduğumuz, özümüzde hazmettiğimiz, benimsediğimiz bilgi birikimlerinin tamamıdır (Akt. Acay, 2007, s.19).

Bu bilgiler kuşaktan kuşağa aktarılarak kültürün tüm özelliklerinin korunmasını ve kollanmasını sağlamaktadır. Genel bir bakış açısıyla değerlendirdiğimizde genel kültürü; geçmişten günümüze kadar gelen, bütünsellik içeren bir maddi ve manevi özelliklerin tamamı olarak söylenbilir. Bu süreçte toplumda var olan herhangi bir tavrın, tarzın, oluşumun özünü kaybetmeden ve yenilenerek günümüze kadar

gelebilmemesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Kültür ve eğitimin ortak noktası insandır. Çünkü her iki olguda yaşamdan izler taşıyarak insan hayatında davranışları üzerinde etkilerde bulunmuş, çevresel faktörlerden etkilenmiş, geçmişten itibaren kuşaktan kuşağa aktarılma çabasını gerçekleştirmeye çalışmış ve toplumda kabul gören bir olgunluğa erişmeye çabalamıştır. İnsanın eğitilmesi ve kültürleşmesi hem toplum ve aile açısından, hem de kendi kişisel benliği açısından gerekli olduğu görüşüne varılabilir.

Eğitim, ancak bireylerde kalıcı davranış değişikliğine yol açarsa hedefine ulaştığı düşünülmektedir. Kültürün kuşaktan kuşağa aktarılmasında eğitimin rolü çok büyüktür. Eğitim, bireylerin yaşamında vazgeçilmez bir süreçtir. Bu süreci iyi kavramak ve kazanımlarını oluştururken benimsemek gerekir. Toplumsal etmenlerin bir araya gelerek bireylerde oluşturduğu etkiler eğitimle birleşerek kalıcılığa ulaşabilir. Bunun da toplumların davranışlarının kültüre dönüşmesine neden olacağı görüşüne varılabilir. Bireylerin yaşantılarında kalıcı izler bırakarak onu hayatta çevreleyen davranışlar, kendi kültürünü oluşturma ve kalıcılığı sağlama gibi sonuçları ortaya çıkaracağı söylenebilir. Eğitim ve kültür birbirini tamamlayan bütünsel bir yaklaşımdır. Birbiri ile uyumlu, ortaya çıkardıkları evrelerle sistemli ve sonuçları ile paralellik gösteren bireysel ve toplumsal davranışlar sarmalıdır.

2.3.1. Müzik Kültürü-Müzik Eğitimi İlişkisi

Yaygıngöl'e göre (1988: 3) müzik: insanlığın toplumla ilgili, çevre ile ilgili, dine yönelik, büyüsel, duygu ve düşüncelerini, buna benzer ihtiyaçlarını gidermek amacıyla yararlandığı, ölçülü, bağımsız, ritimli, düzgün işitsel, ya da enstrüman ile olduğu gibi ve doğal olmayan araçların sesleriyle meydana getirdiği kültür ile bağlantılı bir türdür.

“Geniş anlamıyla eğitim “bilinçli, amaçlı ve istendik bir kültürlenme, kültürleme ve kültürleşme sürecidir.” Müzik bir kültür ögesi veya kendine özgü bir kültür olduğuna göre, geniş anlamıyla müzik eğitimi “bilinçli, amaçlı ve istendik bir müziksel kültürlenme, kültürleme ve kültürleşme sürecidir.” Müzik kültürü ve müzik eğitimi, onu oluşturan ve gerçekleştiren insanla birlikte değişken, gelişken ve dönüşken bir özellik gösterir. Müzik, bireyi ve toplumu besleyen başlıca yaşam ve kültür damarlarından biridir. Müzik eğitimi her yönüyle, bu damarı açan, büyüten, genişleten, işleyen ve

geliştiren bir süreçtir. Müzik kültürü ise bu damardan bireye ve topluma akan, kendine özgü bir “kültürel kan” veya kendine özgü bir “kültürel özsü” dur” (Uçan, 1997, s.7).

Müzik, her an kültürle etkileşim halinde olduğu düşünülen, bireylerin hayatlarında farklılıklar elde etmek ve kalıcılık sağlamak için doğal olarak oluşan, etkileşimli bir boyuttur. Bu boyutun devam etmesinde gereksinimlerini yerine getirmek için eğitimin, başvurulabilecek en doğru yöntemlerden birisi olduğu görüşüne varılabilir. Müziğin öğrenilen davranışlarının kalıcılığının sağlanması ve kültürel olarak aktarılması eğitim yoluyla başarılabilir. Müzik kültürü ve müzik eğitimi birbiri ile kaynaşmış, birbirini tamamlamış tek bir bütün olduğu söylenebilir. Müzik eğitiminin başlangıcından itibaren bireylerin yaşantısındaki gözlemlenebilen değişiklikler, onların bu değişiklikleri yaşantıları boyunca unutamayacakları bir kültüre dönüşmesine katkı sağlayacaktır. İlerde bu kazandıkları müzik kültürünün başkalarına aktarılmasını da eğitimle sağlayacakları düşünülmektedir. Bu da müzik kültürü ve müzik eğitiminin birbirini tamamlayan iki yarımın parçaları olduğu sonucunu ortaya çıkaracağı düşünülebilir.

2.3.2. Müzik Kültürü-Müzik Eğitiminin Önemi

Uçan’a göre (1997: 7) insanın biyopsişik, toplumsal ve kültürel özellikleri, hayatını devam ettirdiği doğal, toplumsal ve kültürel öğeler ve kişilerarası uyumdan meydana gelen bir çevre ortamda ortaya çıkar. Böyle bir çevre ve ortamda devamlı bir şekilde bir oluşum ve gelişimin içerisinde olan insan; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel tutum ve davranışlarıyla birbirini tamamlayan niteliğe kavuşur.

İnsanın doğası gereği hassas, kırılğan ve duyarlı bir yönü vardır. Yapısındaki bu özellikler insanı, toplumun değişmez öğelerinden birisi yaptığı söylenebilir. İnsanların içinde buldukları kimlik edinme gereksinimleri, onlarda bazı ihtiyaçlar doğurmuştur. Bunların başında hayatlarına dokunan ve onları şekillendiren eğitim ihtiyacı olduğu görüşüne varılabilir. Eğitimi ihtiyacı giderildikçe başka ihtiyaçlar ortaya çıkmaya başlar. Müzik, doğuştan gelen bir yetenek çeşidi olarak kimlik edinerek eğitimin bir safhası haline dönüşmüştür. Müzikal yetenek insandan insana değişir. Eğitimle bir araya gelerek bir bütüne dönüşür. Müzik eğitimi, toplumda kabul gören yanlarıyla kültür ile etkileşim halinde olduğu söylenebilir.

Kaplan'a göre (2005: 78) müzik, insana özgü niteliklerle meydana getirilen kültürün işaretler, tavır ve hareketlerle dışavurumdur. Topluma ait olan insan, yaşadığı, paylaştığı toplumsal ortamıyla haberleşmesi için kullandığı kelimelere seslerin yardımıyla hislerini, fikirlerini, tecrübelerini ifade eden farklı manalara anlam katarak, müziğin esas içeriğini meydana getirmiştir. Bu manaların başkalarıyla paylaşılmaya açık hale geldiği zamandan itibaren müzik, topluma ilgili olmaya başlamıştır (Akt. Bayburtlu, 2017, s.80).

Müzik kültürü; yaşadığı çevresel faktörlerden etkilenen, buna göre Őekillenebilen ve aktarılmada müzik eğitimi de içine alan toplumun yansıması olduğu söylenebilir. Müzik eğitimi ile yetişen nesiller kültürüyle de uyumludur. Müzik kültürü ile müzik eğitiminin birleştirici gücü toplumların genel anlamda kültür seviyelerini arttırmakta, kalıcılıklarını sağlamakta önemli rol oynar ve onlara yn verirler. Duyarlı toplumlar eğitimle oluşacağı gibi, bunu müzikle başaranlar ise müzik kültürünü nesillere aktararak diğer toplumlara örnek oluşturmuştur.

“Müziğin en güçlü yönlerinden biri; en karmaşık soyut kavramlara hızlı ve etkili bir Şekilde zengin anlamlar katarak topluma kolayca aktarabilmesidir. Bu bakımdan müzik, toplumu ve bireyleri etkin bir Şekilde biçimlendirmede kullanılan için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Müzik ve müzik eğitimi sayesinde toplumun bir parçası olan bireyin; müzik yeteneği geliştirilebilir, müzik kültürü zenginleştirilebilir, toplumun müzik kültürünü içselleştirmesi sağlanabilir ve müzikten nasıl yararlanacağı gösterilebilir. Birey toplum içinde kendini etkili bir Şekilde ifade etmek için müziği bir araç olarak kullanabilir” (Őenocak, 2005: s.271; Akt. Tepeli, 201: s.19).

2.4. Çalgı Eğitimi

Akgl Barış ve Karkın'a göre (2003: 243) algı eğitimi, insanın bir müzik enstrümanı kullanımı ile başlayıp müzikle insanı bir araya getiren, aralarında bir bağ oluşturan, insanı kendisi ile zleştirip bütünleşmesine kaynaklık eden, ona hislerine tercüman olma fırsatı tanıyan, onu toplumsal olmaya yönlendiren müzik eğitiminin en önemli kollarından biridir. Çalgı eğitimi, bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel özelliklerini bir bütün halinde işler. Almış olduğu bu eğitimle birey teknik bilgi ve beceriler ile estetik değerler kazanır. Kültürel hayatı varlıklı bir hale gelir. Bunun

sonucu olarak eğitimin hedeflediği yaratıcı, uygulayıcı, araştırmacı, yorumlayıcı, eleştirici ve kendine güvenen bireyler yetişir (Akt. Konakcı, 2010, s.38).

Enstrüman, müzik eğitimde önemli bir yere sahiptir. Enstrümanlar, yaylı, telli, nefesli, tuşlu vb. çeşitleriyle müzik eğitiminde gösterip yaptırma yöntemini gerçekleştirmeye yardımcı olan araçlardır. Teorik ve uygulama yoluyla gerçekleştirilen çalgı eğitimde her birey, fiziksel ve zihinsel açıdan çalgı öğrenme ve bunu geliştirme düzeyine gelmiş olması gerekmektedir. Yetenekleri doğrultusunda bunu sağlayan bireylere çalgı eğitimi verilebilir. Bu, uzun soluklu, zaman ve zahmet isteyen bir süreçtir. Kendi kendine çalgı eğitimi gerçekleşmesi mümkün olmayan bir eğitim olduğu düşünülmektedir. Mutlaka bir çalgı öğretmeninden ya da eğitimciden destek alınması gerekmekte olduğu sonucuna varılabilir. Çalgı eğitimi; bireyin gelişimini etkileyen, ona faydalı olan, zamanını olumlu değerlendirmesine katkıda bulunan bir eğitimidir.

“Mesleki amaçlı müzik eğitimi yapılan örgün eğitim kurumlarından eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği anabilim dallarında verilen çalgı eğitimi temelde; çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgıyı etkin kullanabilme ve çalgı çalmayı öğretebilme basamaklarından oluşmaktadır. Bu kurumlarda öğrenim gören öğrenciler tuşlu, yaylı, nefesli, mızraplı veya vurmali çalgılardan birini seçerek o çalgının eğitimini almaktadırlar” (Özay, 2005: s.3; Akt. Gök, 2006: s.2).

Kendilerine meslek olarak müziği seçen bireyler, çeşitli eğitim kurumlarında o çalgının en temel seviyesinden başlamak üzere, kendilerinin çabası ve özverisine göre çalgı eğitimde ilerlemeye çalışırlar. Bu sürede istenilen seviyeye gelen bireyler için, çalgıyı benimsemiş ve yetenekleri doğrultusunda çalgılarında ilerleme katetmiş kişiler olduğu söylenebilir.

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki çalgı eğitimi, müzik eğitiminin kapsamında davranışsal ve içeriksel açıdan önemli bir yere sahiptir. Çalgı eğitiminde çalgının tanınması, çalabilmeye ilişkin temel davranışların kavranması ve davranışların düzenli ve etkin olması beklenir (Saraç, 1992: s.2; Akt. Saraç ve Şeker, 2008: s.100).

“Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci; yeteneğini geliştirir, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirir ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışır. Ayrıca çalgı eğitimi yoluyla öğrenciler müziksel işitmelerini, müzikalitelelerini, yorumculuklarını ve

birlikte müzik yapabilme yeteneklerini geliştirip, düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları edinirler. Ulusal ve evrensel müzik sanatını çalgı eğitimi yoluyla tanıma fırsatı bulup, izledikleri konserler ile eleştirme gücü kazanırlar” (Tanrıverdi, 1997: s.23; Akt. Düzbastılar, 201: s.274).

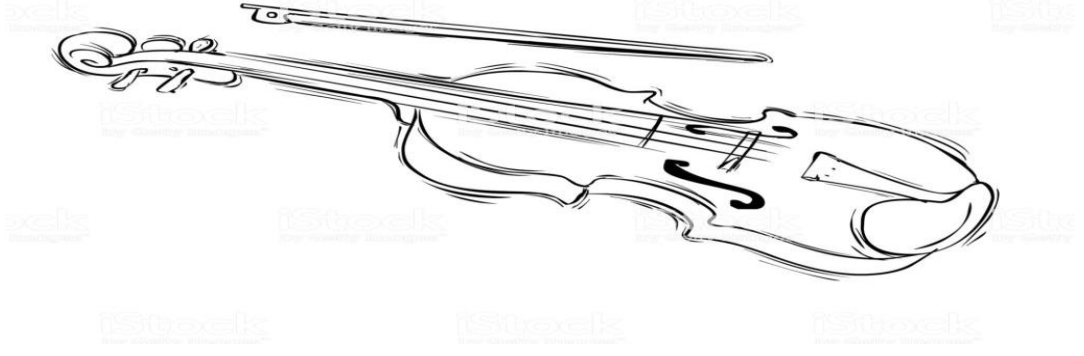
Çalgı eğitiminde bireylerin çalgılarını benimsemesi, ilerlemesi ve hayatlarının bir parçası olarak görmesi esastır. Ancak bunu sağlayan bireyler çalgılarında istediklerini gerçekleştirebilen kişiler olduğu düşünülmektedir. Çalgıyı öğrenirken ve uygularken bireyler, belirli seviyelere kadar ilerlerler. Bireyler çalgı eğitiminde o çalgının pedagojisini almak, tekniksel beceri ve disiplinini sağlamak zorundadırlar. Çalgı eğitimi ile müzik becerilerini daha da geliştiren bireyler, ilerde sürdürecekleri hayata bakış açılarını değiştirebilir, meslek sahibi olma düşüncelerini ve toplumda kabul görme hedeflerini de gerçekleştirebilirler.

2.5. Keman Eğitimi

“Çok geniş bir ses aralığına ve ses rengine sahip olan ve bu özellikleriyle zengin bir anlatım gücüne sahip olan keman, çalgılar içinde belki de en tanınmış olanıdır. Bu özel çalgının tarihçesine baktığımızda pek çok kaynakta, 15./16.yy.da İtalya’da ortaya çıktığı belirtilse de, insanların ok ve yayı bulmasıyla yaylı çalgıların, aynı zamanda da kemanın temellerinin o dönemlerde atıldığı söylenebilir” (Şekerkarar, 1996: s.28; Akt. Yağışan ve Aydın, 2013: s.214).

“Ses olanakları son derece zengin bir yaylı çalgı olan keman, dünyanın birçok ülkesinde kullanılan en yaygın, en sevilen çalgılardan biridir. Kemanın atası, Avrupa’da ortaçağdan beri yaygın biçimde kullanılmış olan “ Viol” ya da “ Viel” dir. 16. Yüzyıldan başlayarak büyük gelişim gösteren ve değerini kabul ettiren kemanın çalgı müziğindeki önemli yeri yüzyıllar içinde yükselmiştir. 17. Yüzyıldan itibaren keman için eser yazan besteciler, çalgının ustalıkla kullanılmasına yol açan heyecan verici yeni teknikler geliştirmişlerdir. Keman için eserler yazmış bestecilerin başında Corelli, Torelli, Tartini, Vivaldi, Bach, Mozart, Beethoven, Paganini, Brahms, Bruch, Tchaikovsky ve Berg gelir” (Say, 2002; Akt. Tirgil, 2010: s.3).

Şekil 2. Kemanın Şekilsel Görünümü

“Yaylı çalgılar eğitiminin ana dallarından birisi olan keman eğitimini Uçan, çalgı eğitimi dalları arasında etkin ve seçkin bir yere sahip olduğunu belirtmiş; keman öğretimini, “öğrenciyi, kendisi için hazırlanmış olan çevrenin öğeleriyle etkileştirerek, davranışında kemanla ilgili istendik değişmeyi gerçekleştirmeye yönelik öğrenme yaşantısı oluşturma süreci” olarak tanımlamıştır” (Kalay, 2013; Akt. Kalay Meydan, 2019, s.25).

Yaylı ailesinin en popülerlerinden, aynı zamanda orkestraların vazgeçilmez enstrümanlarından biri olan keman, öğrenilmesinden çalınmasına kadar sonsuz sabır, özveri ve azim isteyen bir çalgıdır. Perdesiz bir çalgı oluşu onu, çalanları kendinin seçeceği bir çalgı statüsüne koyacağı görüşüne varılabilir. Perdesiz bir çalgı çalmak için hassas işitselliğe sahip bir müzik kulağı ve yüksek bir müzikal yetenek gerektirdiği söylenebilir. Keman, bu açıklamalara uyan çalgılardan biridir. Öğreniminde farklı duruşlar, teknikler, metotlar, etütler ve geniş bir literatür içerir. Keman eğitimi, kuşaktan kuşağa aktarılmak için aranan bir eğitim olduğu görüşüne varılabilir. Öğretiminde metot ve eserlerin zenginliği, disiplinli çalışma sonucunda emeğinin karşılığını verme oranı, kemanı hem mesleki hemde özengen müzik eğitimde çok talep gören çalgılardan biri haline getirdiği söylenebilir. Kemanın kendi kültürünü oluşturan çalgılar arasında yerini aldığı, çalgı eğitimi ve çalgı kültürünü aynı şekilde yansıttığı görüşüne varılabilir.

Uçan’a göre (2004) ülkemizdeki profesyonel ve özengen müzik eğitimi dallarında uygulanan çalgı eğitiminin oldukça önem arz eden bir düzeyi de, yaylı çalgılar sınıfından olan keman eğitiminden oluşmaktadır. Keman, insanın yaratıldığı süreçten itibaren en çok gelişme gösteren, müzikal olarak ifade gücü en yüce

çalgılarından biri olma özelliği taşır. Kemanın tek sesli/çok sesli, geleneksel/klasik/modern, ulusal/evrensel, solo/eşlik/orkestral vb. kademelerde kullanım alanlarına ve neredeyse bütün kültürlerde, zengin bir kaynağı içinde barındırması, müzik eğitimi kurumlarında etkin bir eğitim aracı, önemli bir eğitim alanı haline gelmiş olmasının başlıca sebepleri arasında sayılabilir (Akt. Uslu, 2012, s.2).

Coşkuner'e göre (2018: 652) keman eğitimi, uzun soluklu düşünülmesi, çaba sarf edilmesi ve dayanıklılık gösterilmesi gereken bir süreçtir. Bu süreçte öğrencinin kemanda ilerlemesi için sistemli bir şekilde hareket etmesi ve çok çalışması son derece önemlidir. Bununla birlikte alanında uzman bir pedagoğ ve izlenilen yöntem, başarıyı sağlamada belirleyici olmaktadır. Zaman alan bu eğitim sürecinde keman pedagoğlarının öğrenciler için oluşturacağı repertuvar, öğrencilerin hem keyifle keman çalışmaları, hem de ilerlemeleri için oldukça gereklidir. Eğitimin başlangıcından itibaren tercih edilen gam ve arpej çalışmaları, etüt, sonat, konçerto gibi eğitim programının vazgeçilmez ilkeleri, öğrencileri hem teknik, hem de müzikalite açısından istenilen seviyeye yükseltmede önemli rol oynamaktadır.

Çalgı eğitiminde örnek gösterilebilecek çalgılardan, aynı zamanda kendi kültürünü oluşturmaya devam eden ve tarihsel süreç içerisinde bunu başarmaya çalışan çalgılardan biri olan keman, ulusal ve uluslararası akademik düzeyde de gerekli eğitim ve öğretim anlamında çok geniş bir ağa sahiptir. Her ülkenin kendi keman eğitimini, öğretimini geliştirmeye ve popüler hale getirmeye çalışması, dünyanın çeşitli yerlerinde düzenlenen festivaller, yarışmalar, masterclass ve workshop etkinlikleri, kemana hem kültürünü oluşturmaya çalışan, hem de eğitiminde adından sıkça söz ettirmeye devam edebilen bir çalgı haline getirdiği görüşüne ulaştırabilir. Geçmişte keman için bestelenmiş metot ve eserler halen canlılığını ve popülerliğini koruyarak çalınmaya devam edebiliyorsa, bunu keman kültürü ile bağdaştırmanın doğru olacağı düşünülmektedir. Bu görüşlerden hareketle, bu tür gelişmelerin bir keman kültürünün oluşumunu ortaya çıkaran sürecin izleri olarak nitelendirilebilir.

2.6. Alinyazını ve İlgili Araştırmalar

Çiftçi (2010) "Popüler Kültür, Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi" başlıklı yayınlanmış makalede, günümüzde kültürel yaşamı etkileyen en önemli unsurların başında müziğin olduğunu söylemiştir. Müziğin kendine özgü türleri ile gerek sosyal

yaşamı, gerek kültürel yaşamı, gerekse eğitim sürecini etkileyen özelliklere sahip olduğunu belirtmiştir. Müzik türleri içerisinde önemli bir yeri olduğu düşünülen popüler müzik ile müzik eğitimi arasındaki ilişkiyi değerlendirmeye çalıştığını söylemiştir. Popüler müzik ve popüler kültür gibi kavramların açıklamaya çalıştığı araştırmasında, ülkemizde icra edilen popüler müziğin gözden geçirdiğini söylemiştir. Popüler müzik kavramının incelenmesi sonrasında popüler müziklerin müzik eğitimi ile ilişkisini ortaya koyduğu araştırmasında, müzik eğitimi sürecindeki popüler müzik uygulamalarını irdelemiş ve bu süreçte çeşitli önerilerde bulunarak değerlendirmeler yapmıştır.

Doğan ve Özçakmak (2020) “Türkçe Öğretmeni Adayların Genel Kültür Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma” başlıklı yayınlanmış makalede, Türkçe öğretmeni adaylarının genel kültür düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Tarama modelinde tasarlanan araştırmanın çalışma grubu; Gazi, Hatay Mustafa Kemal ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinin Eğitim Fakültelerinde Türkçe Eğitimi Ana Bilim dallarında öğrenim gören 287 öğrenciden meydana geldiğini söylemiştir. Çalışmada, öğrencilerin genel kültür düzeylerinin belirlenmesi amacıyla, ulusal bir radyo kanalında yayımlanan bir bilgi yarışmasında yarışmacılara sorulan açık uçlu sorulardan yararlanmıştır. 26 açık uçlu sorudan oluşan “Genel Kültür Düzeyi Testi” çalışmanın veri toplama aracını oluşturmuştur. Soruları tarih, coğrafya, edebiyat, fen/teknoloji, ekonomi/politika, sanat ve spor olmak üzere 7 kategoride sormuştur. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının ortalama başarılarının %48 olduğunu tespit etmiştir. Türkçe öğretmeni adaylarının en başarılı olduğu alanın %67,8 ile edebiyat; en başarısız olduğu alanın ise %36,2 ile ekonomi/politika olduğunu belirlemiştir. Araştırmada, üniversite bağımsız değişkenine göre, öğrencilerin genel kültür puanları açısından Gazi Üniversitesi ile Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi arasında Gazi Üniversitesi lehine bir farkın ortaya çıktığını, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi ile diğer üniversiteler arasında bir farkın oluşmadığını tespit etmiştir. Sınıf düzeyine göre 4. sınıf öğrencilerinin; cinsiyet değişkenine göre ise erkeklerin daha başarılı olduğu saptamıştır. Elde edilen sonuçlar neticesinde, Türkçe öğretmeni adaylarının genel kültür bilgisi açısından kendilerini geliştirmeleri gerektiğini söylemiştir.

Kaş (2019) “Ortaöğretim Öğrencilerinin Müzik Kültürü Bilgi Yeterliliklerinin Müzik Türleri Açısından Karşılaştırılması” başlıklı yüksek lisans tezinde, araştırmadan

elde edilen bulgulardan yola çıkarak, ortaöğretim seviyesi öğrencilerinin geleneksel müziğe ilişkin alan yeterliliklerinin orta düzeyde ve popüler müziğe ilişkin alan yeterliliklerine göre daha az olduğunu; öğrencilerin bu kapsamdaki duyuşsal alan yeterliliklerinin bilişsel alan yeterliliklerine göre daha fazla olduğunu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca yaşanan bölgenin sosyo-kültürel yapısının da bu kapsamda etkin olduğunu da sonucuna ulaşmıştır. Popüler müzik türleri bağlamında öğrenci bilgi yeterliliklerinin çok yüksek olduğunu ve bu bilgi düzeyinin de bölgelere göre farklılıklar arz ettiği sonucuna ulaşmıştır.

Kesmez (2016) “Sınıf Öğretmenlerinin Genel Kültür Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde, sınıf öğretmenlerinin genel kültür düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesinin amaçlandığını söylemiştir. Araştırmanın evreninin 2014–2015 eğitim-öğretim yılında Erzurum İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı ilkokul I. kademedeki görev yapan sınıf öğretmenlerinden oluştuğunu söylemiştir. Çalışma örneklemini ise, evrendeki okullardan seçkisiz ve oransız olarak belirlenen düşük, orta, yüksek sosyo- ekonomik düzeye sahip 3’er okul olmak üzere, toplam 9 ilkokulda görev yapan 156 sınıf öğretmeninden oluştuğunu söylemiştir. Araştırmada, sınıf öğretmenlerinin genel kültür düzeylerinin ölçülmesinde “Genel Kültür Testi” kullanıldığını söylemiştir. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin kişisel bilgilerini toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” uygulandığını söylemiştir. İstatistiksel çözümler, bağımsız gruplar için t (Independent Samples t Test) testi ve tekyönlü varyans (One-Way ANOVA) analizi ile yapıldığını söylemiştir. Araştırma bulgularına göre; sınıf öğretmenlerinin genel kültür düzeylerinin, cinsiyetlerine, mesleki kıdemine, görev yaptığı hizmet bölgesinin sosyo-ekonomik düzeyine ve görsel medyayı takip etme alışkanlıklarına göre anlamlı düzeyde farklılıklar göstermediğini söylemiştir. Ancak, sınıf öğretmenlerinin genel kültür düzeylerinin, gazete okuma alışkanlıklarına ve kitap okuma alışkanlıklarına göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiğini söylemiştir.

Öcal ve Çoban (2018) “Scaffolding Stratejileriyle Desteklenmiş Mikro Öğretim Uygulamalarının Keman Öğrencilerinin Çalgı Çalma ve Öğretmeye Yönelik Bilgi Düzeylerine Etkisi” başlıklı yayınlanmış makalede, keman öğrencilerinin çalgı çalma ve öğretmeye yönelik bilgi düzeylerine etkisi hedeflediğini söylemiştir. Araştırmanın amacının, keman eğitiminde, öğretmen adaylarına aktif olarak öğrenme ve öğretme

sürecine dâhil olabilecekleri, öğretirken öğrenebilecekleri ortamlar sunulmasının önemli olduğu düşüncesinden hareketle, yapılandırmacı yaklaşım ve günümüz eğitim anlayışına da uygun olduğu düşünülen scaffolding stratejilerinin keman öğretim sürecine dâhil ederek, öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamasıyla akranlarına keman öğretimi gerçekleştirmesi ve haftalık ders kazanımlarıyla harmanlanmış uygulamaların onların çalgı çalma ve öğretmeye yönelik bilgi düzeylerine etkisini incelemek olduğunu söylemiştir. Yarı-deneme modellerinden ön test – son test eşitlenmemiş kontrol grup modelinin kullandığını, araştırmanın çalışma grubunun Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören toplam 20 keman öğrencisinden oluştuğunu söylemiştir. Keman öğrencilerinin çalgı çalma ve öğretmeye yönelik bilgi düzeylerinin belirlenmesinde, araştırmacı tarafından geliştirilen “Bilgi Testi” kullanıldığını belirtmiştir. Deney ve kontrol grubunun ön test- son test verileri arasındaki farkı Non-Parametrik Wilcoxon Testi ile test etmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, deney grubu öğretmen adaylarının keman çalma ve öğretmeye yönelik bilgi düzeylerinde istatistiksel anlamda bir artış olduğunu, deney grubu öğrencilerinin bilgi düzeylerinde anlamlı bir artış bulunmadığını söylemiştir. Kontrol grubu öğretmen adayları ve öğrencilerinin keman çalma ve öğretmeye yönelik bilgi düzeylerinde de istatistiksel anlamda bir artış görülmediğini söylemiştir.

Polat (2020) “Kültürün Dinamik Öğeleri Olarak Sanat ve Müzik” başlıklı yayınlanmış makalede, sanat ve müziği kültürün dinamik öğeleri olarak incelemiştir. Araştırmacı bu doğrultuda, toplumsallaşma yoluyla oluşan ve kuşaktan kuşağa aktarılacak günümüze ulaşan uzmanlık örüntüleri olarak da nitelendirilen kültürün, sanat ve müzik üzerindeki etkileri hakkında değerlendirmeler yaptığını söylemiştir. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) modeliyle gerçekleştirildiğini söylemiştir. Araştırma konusu kapsamında kültürü ve kültürün zamanın dinamikleri ile olan ilişkisinin sanat ve müzik üzerindeki etkilerine yönelik çeşitli betimlemelere yer vermiştir. Araştırmada literatür tarama tekniğini kullanarak ayrıntılı verilere ulaştığını söylemiştir. Elde ettiği verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yönteminden faydalanmıştır. Günümüz teknolojileri aracılığıyla, sanatta ve sanatın önemli dallarından olan müzikte kısa süre içerisinde dünyadaki farklı topluluklar arasında gerçekleşen etkileşim, değişim ve dönüşüme neden olabildiğini söylemiştir. Günümüz toplulukları arasında teknolojik gelişmeler ışığında gerçekleşen bu kültürlenme

durumlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesinin konuya yönelik somut ve ayrıntılı verilerin elde edilmesine katkı sağlayacağını düşündüğünü söylemiştir.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Araştırmanın yöntemi kapsamında, araştırmanın modeli, araştırmanın evreni ve örnekleme, verilerin toplanması, verilerin analizi, geçerlilik ve güvenilirliğe ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

EFMÖ bölümlerinde bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin derslerde aldıkları genel kültür düzeylerinin ortaya çıkarılmasını amaçlayan bu araştırma nicel modelde hazırlanmış olup yöntemi genel tarama modelidir.

Tarama modelleri Karasar'a göre (2016) önceki zamanda ya da şimdiki yaşanan zamanda mevcut olan bir olayı aynen yaşanıldığı gibi betimlemeyi hedef haline getiren araştırmaya yönelik bir bakış açısı olarak tanımlanmakta, genel tarama modelleri ise fazlaca kişi, unsur barındıran evrende, evrenle ilgili esas bir hükme, karara ulaşmak için evrenin tamamından veya evrenden oluşacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde uygulanan tarama düzenlemeleri olarak ifade edilmektedir.

Bu araştırmada EFMÖ bölümlerinde bireysel çalgısı keman olan öğrencilerin görüşlerinden yola çıkarak çalgıları üzerine genel kültür düzeylerinin incelenmesine çalışılmıştır.

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini, Türkiye sınırları içerisinde Yüksek Öğretim Kurumu'na bağlı devlet üniversitelerinin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören müzik öğrencileri, örnekleme ise 2020–2021 öğretim yılında Konya, Aksaray ve Niğde il sınırları içerisinde bulunan; Necmettin Erbakan Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversiteleri'nin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda eğitimini sürdürmekte olan lisans birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf keman öğrencilerinden oluşmaktadır.

“Zaman, para ve işgücü kaybını önlemeyi temel amaç edinen uygun örnekleme yönteminde araştırmacı, ihtiyaç duyduğu büyüklükteki bir gruba ulaşana kadar en ulaşılabilir olan yanıtlayıcılardan başlamak üzere örneklemini oluşturmaya başlar ya da en ulaşılabilir ve maksimum tasarruf sağlayacak bir durum, örnek üzerinde çalışır” (Büyükoztürk, 2010; Akt. Doğan, 2017, s.42).

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet, üniversite, mezun olduğu lise, kaç yıldır keman çaldığı, sınıf, çalgısını isteyerek mi seçtiği, çalgısıyla ilgili daha önce bir kurumdan ders alıp almadığı gibi bağımsız değişkenlerin frekans (N) ve yüzdeleri (%) hesaplanmıştır.

Bu araştırmada toplanan veriler sonucunda örneklem grubunu oluşturan öğrencilere ait frekans ve yüzde dağılımları aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Erkek	29	29
Kız	71	71
Toplam	100	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %71’i kız, %29’u ise erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 3.2. Katılımcıların Okuduğu Üniversiteye Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

Üniversite	f	%
Necmettin Erbakan	34	34
Niğde Ömer Halisdemir	36	36
Aksaray	30	30
Toplam	100	100

Öğrencilerin %36’sı Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde, %34’ü Necmettin Erbakan Üniversitesinde, %30’u Aksaray Üniversitesinde okumaktadır.

Tablo 3.3. Katılımcıların Mezun Olduğu Liseye Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

Mezun Olduğu Lise	f	%
GSL	60	60
AL	21	21
DL	13	13
Diğer	6	6
Toplam	100	100

En büyük grup %60 ile Güzel Sanatlar Lisesi (GSL), sonra %21 ile Anadolu Lisesi (AL), daha sonra %13 ile Düz Lise (DL) ve en son %6 ile diğer liselerden mezun öğrencilerdir.

Tablo 3.4. Katılımcıların Kaç Yıldır Keman Çaldığına Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

	f	%
0-5 Yıl	45	45
6-10 Yıl	54	54
11 ve Üzeri	1	1
Toplam	100	100

En büyük grup %54 ile 6-10 yıl arası keman çalan öğrenciler, daha sonra %45 ile 0-5 yıl arası keman çalan öğrenciler, en son ise %1 ile 11 yıl ve üzeri keman çalan öğrencilerdir.

Tablo 3.5. Katılımcıların Okuduğu Sınıf Düzeyine Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıf	f	%
1. Sınıf	20	20
2. Sınıf	18	18
3. Sınıf	27	27
4. Sınıf	35	35
Toplam	100	100

Çalışma grubunun en büyüğünü %35 ile 4. sınıfta okuyan öğrenciler oluşturmakta, sonra %27 ile 3. sınıfta okuyan öğrenciler, daha sonra %20 ile 1. sınıfta okuyan öğrenciler, en son olarak %18 ile 2. sınıfta okuyan öğrenciler oluşturmaktadır.

Tablo 3.6. Katılımcıların Çalgıyı İsteyerek mi Seçtiğine “Çalgı Seçimini Kendi İsteğinizle mi Yaptınız? ” Sorusuna Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

	f	%
Evet	81	81
Hayır	19	19
Toplam	100	100

Yukarıda öğrencilerin %81’i kendi isteğiyle kemani seçen, %19’u ise kendi isteği dışında kemani seçen öğrencilerdir.

Tablo 3.7. Katılımcıların “Çalgıyı İsteyerek mi Seçtiniz? Çalgı Seçimini Kendi İsteğinizle mi Yaptınız? Nedenini Açıklayınız?” Sorusuna Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

	f	%
Sesini Seviyorum	19	19
Kemani Seviyorum	59	59
Zorunlu Seçtim	6	6
Bir Sanatçıdan Etkilendim	1	1
Mecbur Kaldım	4	4
Hocam Yönlendirdi	11	11
Toplam	100	100

Çalışma grubunda yer alan %59’u kemani sevdiği için, %19’u kemani sesini sevdiği için, %11’i kemani hocasının yönlendirmesiyle, %6’sı kemani zorunlu olarak, %4’ü kemani mecbur kalarak, %1’i ise kemani bir sanatçıdan etkilenecek seçen öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 3.8. Katılımcıların Çalgısı İle İlgili “Lisans Düzeyinden Önce” (Konservatuvar, GSL, Sanat Merkezi, Özel Ders vb.) Herhangi Bir Kurumdan Eğitim Alıp Almadıklarına Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

	f	%
Konservatuvar	2	2
GSL	35	35
Sanat Merkezi	11	11
Özel Ders vb.	18	18
Hayır Almadım	34	34
Toplam	100	100

Çalışma grubundaki öğrencilerin en büyük oranları %35 ile Güzel Sanatlar Lisesinde keman dersi alan, %34’ü ise üniversiteye girmeden önce keman dersi almayan öğrencilerden oluşmaktadır. Diğerleri ise %18’i kemandan özel ders alan, %11’i sanat merkezinde keman dersi alan, %2’si konservatuvarda keman dersi alan öğrencilerdir.

3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Araştırmaya ait veriler; akademik hayatları boyunca keman eğitimciliğinde kendini ispatlamış, bu alanda birçok teorik ve uygulamalı çalışmaları olan 5 alan uzmanı, 1 ölçme ve değerlendirme uzmanına danışılarak geliştirilmiş, EFMÖ bölümlerinde okuyan keman öğrencilerine uygulanan kişisel bilgiler ve açık uçlu sorulardan oluşan “yarı yapılandırılmış görüşme formu” yardımıyla elde edilmiştir.

Seyidoğlu’ya göre (2009: 39) görüşme; toplum bilimi ile uğraşan kişilerin çoğunlukla kullandıkları bir yöntemdir. Bilgilerinden faydalanılacak kişilerle iki taraflı görüşme biçiminde uygulanır. Yüz yüze bir yakınlığa sebep olması, bilgilerin ortaya çıkmasında şeffaflık ve netlik oluşturur (Akt. Akbal, 2019, s.39).

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmacı tarafından uygulanan veriler akademik hayatları süresince kendini ispatlamış, 5 alan uzmanı ve 1 ölçme ve değerlendirme uzmanına danışılarak geliştirilmiştir. Eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümlerinde okuyan keman

öğrencilerine uygulanan kişisel bilgiler ve açık uçlu sorulardan oluşan “görüşme formu” nu uygulamak için, 19/06/2020 tarihinde bağlı olunan Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından elektronik ortamda Necmettin Erbakan Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi ile gerekli yazışmalar yapılmıştır. Bunun neticesinde 29/06/2020 tarihinde Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 03/07/2020 tarihinde Aksaray Üniversitesi, 05/08/2020 tarihinde ise Necmettin Erbakan Üniversitesi araştırmacının gerekli yasal izinlerinin verildiğini gösteren yazılarını yine elektronik ortamda Eğitim Bilimleri Enstitüsü’ne yollamıştır.

Araştırmacı, 2020/2021 akademik yılında tüm üniversitelerde Covid-19 pandemisi nedeniyle uzaktan eğitim yapıldığı için Necmettin Erbakan Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinden araştırma için alınan yasal izinlere istinaden tez araştırma izin formunda yazıldığı gibi 05/10/2020 ile 19/10/2020 tarihleri arasında görüşme formlarını elektronik ortamda google forma dönüştürerek EFMÖ lisans I, II, III, ve IV. sınıflarda okuyan keman öğrencilerine yine elektronik ortamda yollayarak uygulayıp toplamıştır.

Ekiz’e göre (2003: 62) araştırmada verilerin bir araya getirilmesinde veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde araştırmayı yapan kişi, görüşmede sorulacak soruları önceden oluşturur. Sadece görüşme tekniğini uygularken araştırmaya dahil olan katılımcılara kısmen esneklik tanıyarak sorulan soruların tekrar oluşturulmasına, tartışmaya açılmasına müsaade eder. Bu ve buna benzer özellikler taşıyan görüşme tekniğinde, araştırmaya dahil olan katılımcılarında araştırma üstünde sorumlulukları vardır (Akt. Kurtaslan, 2010, s.43).

3.5. Verilerin Analizi

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeyleri incelemek amacıyla araştırmacı tarafından toplanan veriler SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 22.0 adlı istatistik programında çözümlenmeye tabi tutulmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgilerini ve çalgılarına ait 4 boyuttan oluşan açık uçlu sorular formundaki anket sorularına verdikleri cevapları analiz etmek için “Tarihsel ve Yapısal Bakımdan Keman Çalgısını Tanıma”, “Keman

Çalma Temel Davranışları”, “Keman Eğitimi ve Öğretimi”, “Keman Edebiyatı/Literatürü” düzeyleri, üniversite, mezun olduğu lise, kaç yıldır keman çaldığı, sınıf, çalgısını isteyerek mi seçtiği, çalgısıyla ilgili daha önce bir kurumdan ders alıp almadığı gibi değişkenlerin frekans (N) ve yüzdeleri (%) hesaplanmıştır.

Alt problem olan EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik

1. genel kültür düzeylerinden tarihsel ve yapısal bakımdan keman çalgısını tanıma düzeylerini ortaya çıkarmak,

2. genel kültür düzeylerinden keman çalma temel davranışları düzeylerini ortaya çıkarmak,

3. genel kültür düzeylerinden keman eğitimi ve öğretimi düzeylerini ortaya çıkarmak,

4. genel kültür düzeylerinden keman edebiyatı/literatürü düzeylerini ortaya çıkarmak amacıyla yüzde değerleri alınmıştır.

5. alt problem olan EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin mezun olduğu liseye göre oluşan,

6. alt problem olan EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin sınıf seviyelerine göre oluşan,

7. alt problem olan EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin çalgısını çaldıkları yıl süresine göre oluşan (üçlü ve daha çoklu gruplar) istatistiksel olarak farklılıkları olup olmadığını ortaya çıkarmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (One - Way ANOVA) ve hangi gruplar arasında farklılık olduğunu araştırmaya yönelik post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasından Tukey HSD^{a,b} testi uygulanmıştır.

“Tek-yönlü ANOVA (one-way ANOVA), ANOVA’ nın özel bir halidir ve tasarımlar içinde en basit olanıdır. Etkisi araştırılmak istenen yalnız "bir" tane faktör (bağımsız değişken) olduğunda kullanıldığından dolayı, Tek-faktörlü ANOVA (one-factor ANOVA) olarak da adlandırılır. Tek-yönlü ANOVA, deney birimleri homojen

olduğunda kullanılması önerilen en uygun tasarımıdır. Buradaki homojen sözcüğü "mümkün olduğunca benzer" anlamında kullanılmaktadır, çünkü doğada aynı/özdeş deney birimleri bulunmaz" (Hinkelmann, Kempthorne, 1994; Akt. Karatepe, 2018, s.20).

"Tukey HSD, WSD veya Tukey(a) testi olarak da anılan Tukey' in HSD' si (Tam Olarak Önemli Fark), aile olarak yanlış pozitif oranını denetler. 0,05 düzeyinde test yapıyorsanız, bu, tüm çift olarak karşılaştırmaları yaparken bir veya daha fazla yanlış pozitif etme olasılığının 0,05 olduğu anlamına gelir. Bonferroni gibi sık tercih edilen Tukey (honestyl significant difference) testi ise gruplardaki örneklem sayılarının eşit olmasını gerektirmektedir" (Tukey, 1949).

3.6. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenilirliği

Karasar'a göre (2016: 195) içerik/muhteva geçerliliği; ölçme aracında olması zorunluluk arz eden soruların (test ya da ölçek maddelerinin) ölçmeye uygun olup olmadığı, ölçülecek alanı simgeleyip simgelemediği ile ilgili durumuyla uzantılı olup, "uzman görüşü" ne göre tespit edilir. Bu durumla ilgili, ilk başta uzmanlarca ölçmenin hedefi ve bu hedefin ileri sürdüğü içeriğin bilinmesi ile onları ölçebileceği tahmin edilen test ya da ölçek maddelerinin (cümlelerinin) dizini hazırlanır.

Araştırmada ölçme aracı olarak kullanılan görüşme formunun geçerliliğini sağlamak için bilgisine, tecrübesine güvenilen ve araştırma hakkında önceden çalışmaları olan 5 alan uzmanı, 1 ölçme ve değerlendirme uzmanı öğretim üyesinin görüşlerine başvurulmak istenmiştir. Görüşlerine başvurulmak istenen 5 alan uzmanı, 1 ölçme ve değerlendirme uzmanı öğretim üyesine araştırmacı tarafından uzman değerlendirme formu oluşturularak bilgisayar ortamında gönderilmiş, puanlamaları ve görüşleri istenmiştir. Beş alan uzmanı, bir ölçme ve değerlendirme uzmanı tarafından bilgisayar ortamında doldurularak araştırmacıya geri gönderilen uzman değerlendirme formundan çıkan sonuçlar neticesinde öğrencilere uygulanacak olan görüşme formu oluşturulmuştur. Bu bilgilere bakılarak araştırmada ölçme aracı olarak kullanılan görüşme sorularının geçerli olduğu söylenebilir.

Araştırma kullanılan görüşme formunun güvenilirliğini sağlamak için 2 alan uzmanından anket sonuçlarını ayrı ayrı puanlamaları istenmiştir. Araştırmacı tarafından anket puanlama cetveli hazırlanmış ve alan uzmanlarına elektronik ortamda

yollanmıştır. 2 alan uzmanı tarafından ayrı ayrı puanlanan anket sonuçlarının tutarlılığını sağlamak amacıyla puanlanan sonuçlar SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 22.0 adlı programda çözülmeye tabi tutularak ortalaması alınmıştır. Aşağıda 100 tane öğrencinin cevapladığı 20 adet anket sorusunun 2 alan uzmanı tarafından verilen puanlarının sırasıyla kappa testine göre sonuçları verilmektedir. Aşağıdaki sonuçlar neticesinde 20 adet anket sorusunun EFMÖ bölümlerinde okuyan keman öğrencilerinin genel kültür düzeylerini incelemek için daha doğru olduğu, dolayısıyla daha güvenilir yansıtıldığı düşünülmektedir.

“Kappa testi iki veya daha fazla gözlemci arasındaki uyumun güvenilirliğini ölçen bir istatistik yöntemidir (1,2). “Cohen’in kappa katsayısı” sadece iki gözlemci arasındaki uyumu ele alırken, uyumun ölçüldüğü gözlemci sayısı ikiden fazla ise “Fleiss’in kappa katsayısı” kullanılmalıdır (3). Eğer sonuç sadece “Kappa katsayısı” olarak ifade edilmiş ise bu değer “Cohen’in kappa katsayısı”dır. Uyumun değerlendirildiği değişken kategorik (nominal) değişken olduğu için uygulanan istatistik parametrik olmayan istatistik türüdür. “Cohen’in kappa testinin” gözlemciler arasındaki uyumun şans eseri olabileceğini de dikkate aldığı için, iki gözlemci arasındaki yüzde orantı olarak bulunan uyumdan daha güçlü bir sonuç verdiği kabul edilir (1-3)” (Kılıç, 2015, s.142).

Tablo 3.9. Katılımcıların Anket Sorularına Verdiği Cevapların Alan Uzmanlarınca Puanlamalarının Kappa Testi Sonuçları

Sorular	Value	Asymptotic Standard Error ^a	Approximate T ^b	Approximate Significance
S1	100			
	1,000	,000	13,701	,000
S2	100			
	1,000	,000	13,704	,000
S3	100			
	1,000	,000	14,476	,000
S4	100			
	1,000	,000	16,168	,000
S5	100			
	1,000	,000	16,160	,000
S6	100			
	1,000	,000	16,284	,000
S7	100			
	1,000	,000	10,000	,000
S8	100			
	1,000	,000	10,000	,000
S9	100			
	1,000	,000	17,005	,000
S10	100			
	1,000	,000	15,478	,000
S11	100			
	1,000	,000	16,886	,000
S12	100			
	,730	,059	9,299	,000
S13	100			
	,985	,015	15,920	,000
S14	100			
	1,000	,000	16,065	,000
S15	100			
	1,000	,000	16,746	,000
S16	100			
	1,000	,000	16,260	,000
S17	100			
	1,000	,000	15,701	,000
S18	100			
	1,000	,000	10,000	,000
S19	100			
	1,000	,000	16,226	,000
S20	100			
	1,000	,000	14,646	,000

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerine yarı yapılandırılmış görüşme formunun uygulanması sonucunda toplanarak elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 22.0 adlı istatistik programında çözümlenmeye tabi tutulmuştur.

Bu bölümde, araştırmanın problemine ve araştırma sorularına ait, görüşme ve anket yoluyla toplanan verilerin çözümlenmesi ile elde edilen bulgular, tablolar halinde sunulmuştur.

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular

Tarihsel ve Yapısal Bakımdan Keman Çalgısını Tanıma

Tablo 4.1. Katılımcıların “Kemanın tarihçesi hakkında bildiklerinizi yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Az Bilen	53	53
Bilmeyen	24	23
Biraz Bilen	23	24
Toplam	100	100

Tablo 4.1.’e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %53’ünün 1. soruyu az bildiği, %24’ünün bilmediği, %23’ünün ise biraz bildiği görülmüştür. Öğrencilerin 1. soruya verdiği cevaplardan modern kemanın ne zaman ortaya çıktığına yönelik, nerede ortaya çıktığına yönelik, son şeklini veren tarihteki ilk lutierlerin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

Modern kemanın ne zaman ve nerede ortaya çıktığına, kemanın günümüzdeki formunu oluşturan tarihteki lutierlerin kim olduğuna yönelik az bilen ve biraz bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Modern kemanın ne zaman ortaya çıktığına yönelik;

“16. yüzyılda Avrupa’da ortaya çıktı.” (Öğrenci (Ö) 29)

“Kökene Orta Asya göçebe atlı kültürlerinden gelmektedir. Son hali 16 ve 17. yy’da ortaya çıkmıştır.” (Ö46)

“16. yy’da İtalya’da ortaya çıkmış yaylı çalgı ailesinin ve orkestranın gözbebeği bir çalgıdır. Tam şeklini ise 17.yy’da İtalya’ nın Cremonia şehrinde yaşamış luthierlerinden almıştır. İnsan sesine en yakın enstrümandır.” (Ö57)

Modern kemanın nerede ortaya çıktığına yönelik;

“Keman 16. yy’da İtalya’da ortaya çıkmış yaylı bir çalgıdır. Cremonia şehrinde en son şeklini almıştır. Yaylı çalgılar ailesinin en küçüğüdür.” (Ö43)

“İtalya’da 16. yüzyılda ortaya çıkmıştır.” (Ö82)

“Ortaya çıkışı 16. yy İtalya...” (Ö85)

Modern kemanın son şeklini veren tarihteki ilk lutierlere yönelik;

“15. yy’da İtalya’da ortaya çıktığı bilinmekte. İlk olarak farklı biçimlerde olsa da en son ki halini Amati ve öğrencileri oluşturdu.” (Ö99)

“Keman 16. yüzyılda Avrupa’da ortaya çıkmıştır. Andrea Amati, Antonio Stradivarius gibi ünlü keman yapımcıları sayesinde keman bugünkü halini almıştır.” (Ö9)

“İlk kez nerede yapıldığı belli değildir fakat ortaçağda keman ailesinden olan fidel ve rebek ortaya çıkmıştır. Kemanın gelişimi 17. Yüzyılda büyük aşama kaydetmiştir. İlk keman yapımcıları Gaspara da Salo, Andrea Amati, Antonio Stradivarius ve Giussepe Guarneri olmuşlardır.” (Ö11)

Tablo 4.2. Katılımcıların “Keman hangi çalgı topluluğunun bir üyesidir? Bu çalgı topluluğunun diğer üyelerinin isimleri nelerdir?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	71	71
Biraz	17	17
Bilen		
Az Bilen	10	10
Bilmeyen	2	2
Toplam	100	100

Tablo 4.2.’ye bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %71’inin 2. soruyu bildiği, %17’sinin biraz bildiği, %10’unun az bildiği, %2’sinin ise bilmediği görülmektedir. Bu soruyu bilen öğrencilerin “yaylı çalgı, viyola, viyolonsel ve kontrbas” cevabını verdikleri, biraz bilen öğrencilerin “yaylı çalgı, viyola, viyolonsel”

cevabını verdikleri, az bilen öğrencilerin ise “yaylı çalgı” cevabını verdikleri görülmektedir. Bu cevaplara göre katılımcılar büyük oranda bu soruya doğru cevap vermiştir.

Tablo 4.3. Katılımcıların “Kemanın yapısını oluşturan parçalardan üç(3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	65	65
Biraz	20	20
Bilen		
Az Bilen	9	9
Bilmeyen	6	6
Toplam	100	100

Tablo 4.3.’e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %65’inin 3. soruyu bildiği, %20’sinin biraz bildiği, %9’unun az bildiği, %6’sının ise bilmediği görülmektedir. Katılımcıların 3. soruya verdikleri cevaplardan keman yapısını oluşturan parçalardan üç (3) tanesinin ismine yönelik cevaplara göre büyük oranda doğru cevap verdikleri görülmektedir.

Keman yapısını oluşturan parçalardan üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Çenelik, salyangoz, köprü” (Ö17)

“Tuşe, burgular, teller” (Ö18)

“Sap, giriş düğmesi, can direği” (Ö99)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Köprü, burgular” (Ö96)

“Salyangoz, tuşe” (Ö43)

“Fix, salyangoz” (Ö21)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Köprü” (Ö98)

“Burgu” (Ö94)

“Sap” (Ö13)

Tablo 4.4. Katılımcıların “Keman yapımında kullanılan ağaçlardan üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	49	49
Bilmeyen	20	20
Biraz	19	19
Bilen		
Az Bilen	12	12
Toplam	100	100

Tablo 4.4’e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %49’unun 4. soruyu bildiği, %20’sinin bilmediği, %19’unun biraz bildiği, %12’sinin ise az bildiği görülmektedir. Katılımcıların 4. soruya verdikleri cevaplardan keman yapımında kullanılan ağaçlardan üç (3) tanesinin ismine yönelik cevaplara göre büyük oranda doğru cevap verdikleri görülmektedir.

Keman yapımında kullanılan ağaçlardan üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Ladin, akçaağaç, abanoz” (Ö3)

“Ladin, gül, akçaağaç” (Ö7)

“Ladin, köknar, gül” (Ö19)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Akçaağaç, ladin” (Ö10)

“Köknar, akçaağaç” (Ö24)

“Abanoz, kelebek” (Ö56)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Akçaağaç” (Ö21)

“Abanoz” (Ö59)

“Gül” (Ö89)

Tablo 4.5. Katılımcıların “Dünyaca ünlü keman yapımcılarından (lutierlerinden) en popülerlerinden üç (3) tanesinin adını yazınız?” soruya verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	37	37
Bilmeyen	33	33
Az Bilen	19	19
Biraz Bilen	11	11
Toplam	100	100

Tablo 4.5.’e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %37’sinin 5. soruyu bildiği, %33’ünün bilmediği, %19’unun az bildiği, %11’inin ise biraz bildiği görülmektedir. Katılımcıların 5. soruya verdikleri cevaplardan dünyaca ünlü keman yapımcılarından (lutierlerinden) en popülerlerinden üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

Dünyaca ünlü keman yapımcılarından (lutierlerinden) en popülerlerinden üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Gaspara da Salo, Andrea Amati, Antonio Stradivarius” (Ö2)

“Andrea Amati, Antonio Stradivarius, Giuseppe Guarnerius” (Ö23)

“Stradivarius, Guarneri, Guadagnini” (Ö90)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Antonio Stradivari, Guarineri” (Ö50)

“Andrea Amati, Antonio Stradivarius” (Ö77)

“Antonio Stradivari, Stefano Conia” (Ö53)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Antonio Stradivarius” (Ö16)

“Stefano Conia” (Ö25)

“Amati” (Ö96)

Tablo 4.6. Katılımcıların “Türk keman yapımcılarından (luthierlerden) en popülerlerinden üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilmeyen	47	47
Bilen	22	22
Az Bilen	18	18
Biraz	13	13
Bilen		
Toplam	100	100

Tablo 4.6.’ya bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %47’sinin 6. soruyu bilmediği, %22’sinin bildiği, %18’inin az bildiği, %13’ünün ise biraz bildiği görülmektedir. Katılımcıların 6. soruya verdikleri cevaplardan Türk keman yapımcılarından (luthierlerinden) en popülerlerinden üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

Türk keman yapımcılarından (luthierlerinden) en popülerlerinden üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Erol İçtüzzer, Nurgül Çomak, Mehmet Yüksel” (Ö52)

“Yunus Tarhan, Ecevit Tunali, Mehmet Yüksel” (Ö56)

“Hakan Utandı, Ahmet Ali Çakır, Yunus Tarhan” (Ö90)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Yunus Tarhan, Hakan Utandı” (Ö39)

“Erol İçtüzzer, Veysel Sarıkuş” (Ö43)

“Veysel Sarıkuş, Eren Sülün” (Ö47)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Dinçay Gülenç” (Ö7)

“Veysel Sarıkuş” (Ö13)

“Ecevit Tunalı” (Ö26)

Tablo 4.7. Katılımcıların “Keman, ses aralığı bakımından insan ses gruplarından hangisine karşılık gelmektedir? Yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	59	59
Bilmeyen	41	41
Toplam	100	100

Tablo 4.7.’ye bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %59’unun 7. soruyu bildiği, %41’inin ise bilmediği görülmektedir. Bu soruyu bilen öğrencilerin “soprano” cevabını verdikleri görülmektedir. Katılımcıların 7. soruya verdikleri cevaplardan keman ses aralığı bakımından insan ses gruplarından karşılığı olan cevaplara göre verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden “Tarihsel ve Yapısal Bakımdan Keman Çalgısını Tanıma” düzeylerini ortaya çıkarmak amacıyla yüzde frekans değerleri analiz edilmiş ve kendi içerisinde yedi ayrı basamak altında incelenmiştir.

Tablo 4.8. Katılımcıların “Tarihsel ve Yapısal Olarak Keman Çalgısını Tanıma” Düzeylerine Ait Verdiği Cevapların Genel Sonuçlarının Yüzde Dağılımları

	%
Bilmeyen	24,71
Az Bilen	26,72
Biraz	13,71
Bilen	
Bilen	34,86
Toplam	100

Tablo 4.8.’e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin genel kültür düzeylerinden tarihsel ve yapısal olarak keman çalgısını tanıma düzeylerinin genel sonuçlarının yüzde dağılımlarına göre %34,86’sının keman çalgısını tanıdığı, %26,72’sinin az tanıdığı, %24,71’inin tanımadığı, %13,71’inin ise biraz tanıdığı

görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tarihsel ve yapısal bakımdan keman çalgısını tanıma düzeylerinin genel sonuçlarına göre bilen, biraz bilen ve az bilen öğrencilerin sonuçlarının toplamının pozitif yönde genel ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular

Keman Çalma Temel Davranışları

Tablo 4.9. Katılımcıların “Kemanda kaç pozisyon vardır? Yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilmeyen	67	67
Bilen	33	33
Toplam	100	100

Tablo 4.9.’a bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %67’sinin 8. soruyu bilmediği, %33’ünün ise bildiği görülmektedir. Bu soruyu bilen öğrencilerin “yedi (7)” cevabını verdikleri görülmektedir. Katılımcıların 8. soruya verdikleri cevaplardan kemanda pozisyon sayısının karşılığı olan cevaplara göre verilen cevapların pozitif yönde ortalamaya yakın olduğu görülmektedir.

Tablo 4.10. Katılımcıların “Kemanda sol el parmak tekniklerinden üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilmeyen	33	33
Az Bilen	28	28
Biraz	21	21
Bilen	18	18
Toplam	100	100

Tablo 4.10.’a bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %33’ünün 9. soruyu bilmediği, %28’inin az bildiği, %21’inin biraz bildiği, %18’inin ise bildiği görülmektedir. Katılımcıların 9. soruya verdikleri cevaplardan kemanda sol el parmak tekniklerinden üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

Kemanda sol el parmak tekniklerinden üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“*Glissando, psikato, vibrato*” (Ö2)

“*Vibrato, trill, flajöle*” (Ö31)

“*Vibrato, flajöle, glissando*” (Ö89)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“*Vibrato, glissando*” (Ö27)

“*Glissando, trill*” (Ö40)

“*Trill, vibrato*” (Ö55)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“*Trill*” (Ö20)

“*Vibrato*” (Ö30)

“*Flajöle*” (Ö38)

Tablo 4.11. Katılımcıların “Kemanda sağ el yay tekniklerinden üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	54	54
Bilmeyen	23	23
Biraz	14	14
Bilen		
Az Bilen	9	9
Toplam	100	100

Tablo 4.11.'e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %54'ünün 10. soruyu bildiği, %23'ünün bilmediği, %14'ünün biraz bildiği, %9'unun ise az bildiği görülmektedir. Katılımcıların 10. soruya verdikleri cevaplardan kemanda sağ el yay tekniklerinden üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamının üzerinde olduğu görülmektedir.

Kemanda sağ el yay tekniklerinden üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“*Spiccato, sottiye, martele*” (Ö7)

“*Staccato, ricochet, martele*” (Ö31)

“*Legato, detaşe, staccato*” (Ö80)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“*Stakato, legato*” (Ö6)

“*Detaşe, legato*” (Ö58)

“*Detaşe, stakato*” (Ö77)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“*Detaşe*” (Ö10)

“*Staccato*” (Ö66)

“*Legato*” (Ö84)

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden “Keman Çalma Temel Davranışları” düzeylerini ortaya çıkarmak amacıyla yüzde frekans değerleri analiz edilmiş ve kendi içerisinde üç ayrı basamak altında incelenmiştir.

Tablo 4.12. Katılımcıların “Keman Çalma Temel Davranışları” Düzeylerine Ait Verdiği Cevapların Genel Sonuçlarının Yüzde Dağılımları

	%
Bilmeyen	41
Az bilen	23,33
Biraz Bilen	11,67
Bilen	24
Toplam	100

Tablo 4.12.'ye bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin genel kültür düzeylerinden keman çalma temel davranışları düzeylerinin genel sonuçlarının yüzde dağılımlarına göre %41'inin keman çalma temel davranışlarını bilmediği, %24'ünün bildiği, %23,33'ünün az bildiği, %11,67'sinin ise biraz bildiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin keman çalma temel davranışları düzeylerinin genel sonuçlarına göre bilen, biraz bilen ve az bilen öğrencilerin sonuçlarının toplamının pozitif yönde genel ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular

Keman Eğitimi ve Öğretimi

Tablo 4.13. Katılımcıların “Uluslararası alanda bilinen keman öğretim metotlarından üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	38	38
Bilmeyen	24	24
Biraz	20	20
Bilen		
Az Bilen	18	18
Toplam	100	100

Tablo 4.13.'e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %38'inin 11. soruyu bildiği, %24'ünün bilmediği, %20'sinin biraz bildiği, %18'inin ise az bildiği görülmektedir. Katılımcıların 11. soruya verdikleri cevaplardan uluslararası alanda bilinen keman öğretim metotlarından üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamının üzerinde olduğu görülmektedir.

Kemanda uluslararası alanda bilinen keman öğretim metotlarından üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Kreutzer, Mazas, Seybold” (Ö99)

“Galamian, Suzuki, Rolland” (Ö79)

“Pracht, Wohlfhart, Sevcik” (Ö24)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Sevcik, Han Sitt” (Ö10)

“Galamian, Suzuki” (Ö22)

“Mazas, Han Sitt” (Ö100)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Suzuki” (Ö48)

“İvan Galamian” (Ö50)

“Han Sitt” (Ö71)

Tablo 4.14. Katılımcıların “CAKA nedir? Bildiklerinizi yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Az Bilen	44	44
Bilmeyen	41	41
Biraz Bilen	15	15
Toplam	100	100

Tablo 4.14.’e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %44’ünün 12. soruyu az bildiği, %41’inin bilmediği, %15’inin ise biraz bildiği görülmektedir. Öğrencilerin 12. soruya verdiği cevaplardan Cihat Aşkın ve küçük arkadaşlarına yönelik, Cihat Aşkın’ın kurduğu topluluğua yönelik, Cihat Aşkın’a yönelik, Cihat Aşkın keman okuluna yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

Cihat Aşkın ve küçük arkadaşlarına yönelik, Cihat Aşkın’ın kurduğu topluluğua yönelik, Cihat Aşkın’a yönelik, Cihat Aşkın keman okuluna yönelik biraz bilen ve az bilen öğrencilerin verdikleri cevaplardan örnekler aşığıda verilmiştir.

Cihat Aşkın ve küçük arkadaşlarına yönelik;

“Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları isimli keman eğitimi veren kuruluştur.” (Ö10)

“Cihat Aşkın ve küçük arkadaşları adlı projedir. Çocuklara müzik eğitimi keman öğretimini kapsar.”(Ö13)

“Cihat Aşkın ve küçük arkadaşları demektir. Caka yaşam boyu öğrenmeyi esas alır. Cihat Aşkın'a göre kemana başlamanın yaşı yoktur mutluluğa başlamanın yaşının olmadığı gibi.” (Ö18)

Cihat Aşkın'ın kurduğu topluluğa yönelik;

“Cihat Aşkın'ın kurmuş olduğu, yetenekli öğrencileri tanıtmak amacıyla gerçekleştirilen bir topluluk.” (Ö88)

“Cihat Aşkın tarafından kurulan bir müzik topluluğudur. Ülkemizdeki yetenekli gençlerin daha ileri seviyelere gelmesini sağlamak, onlarla konserler, masterclaslar yapmak ve onları dünyaya tanıtmak için.” (Ö68)

“Cihat Aşkın tarafından kurulan ve açılımı (Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları) olan, çeşitli enstrümanların eğitiminin verildiği, belirli zamanlarda plan ve program dahilinde konserler verilen, ülkemizdeki yetenekli gençleri tanıtmak amacıyla kurulmuş bir topluluktur.” (Ö60)

Cihat Aşkın'a yönelik;

“Cihat Aşkın.” (Ö76)

“Cihat Aşkın grubu.” (Ö96)

“Cihat Aşkın desem yeterli herhâlde.” (Ö97)

Cihat Aşkın keman okuluna yönelik;

“Cihat Aşkın'ın kurmuş olduğu çocuklara küçük yaştan itibaren keman çalmayı öğreten kurslardır.” (Ö11)

“Cihat Aşkın ve küçük Arkadaşları keman okulu.” (Ö69)

“Cihat Aşkın'ın kurduğu keman okullarından biridir.” (Ö49)

Tablo 4.15. Katılımcıların “Ülkemizde yazılan Türk keman eğitim metotlarından üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Az Bilen	50	50
Bilmeyen	20	20
Biraz	17	17
Bilen		
Bilen	13	13
Toplam	100	100

Tablo 4.15.'e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %50'sinin 13. soruyu az bildiği, %20'sinin bilmediği, %17'sinin biraz bildiği, %13'ünün ise bildiği görülmektedir. Katılımcıların 13. soruya verdikleri cevaplardan ülkemizde yazılan Türk keman öğretim metotlarından üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

Kemanda uluslararası alanda bilinen keman öğretim metotlarından üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen öğrencilerin verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Ömer Can, *Ezgilerle Keman Eğitimi, Keman Alfabeti*” (Ö47)

“Ömer Can, *Keman Metodu, Keman Öğreniyorum*” (Ö9)

“Sonay Seyhan, Ömer Can, Hüseyin Egemen” (Ö71)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Ömer Can, *Keman İçin 32 Melodik Etüt*” (Ö41)

“Ömer Can. *Görerek Dinleyerek Keman Metodu*” (Ö50)

“Ömer Can, *Oktay Dalaysel*” (Ö73)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Ömer Can” (Ö1)

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden “Keman Eğitimi ve Öğretimi” düzeylerini ortaya çıkarmak amacıyla yüzde değerleri analiz edilmiş ve kendi içerisinde üç ayrı basamak altında incelenmiştir.

Tablo 4.16. Katılımcıların “Keman Eğitimi ve Öğretimi” Düzeylerine Ait Verdiği Cevapların Genel Sonuçlarının Yüzde Dağılımları

	%
Bilmeyen	28,33
Az Bilen	37,34
Biraz Bilen	17,33
Bilen	17
Toplam	100

Tablo 4.16.’ya bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin genel kültür düzeylerinden keman eğitimi ve öğretimi düzeylerinin genel sonuçlarının yüzde dağılımlarına göre %37,34’ünün keman eğitimi ve öğretimini az bildiği, %28,33’ünün bilmediği, %17,33’ünün biraz bildiği, %17’sinin ise bildiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin keman eğitimi öğretimi düzeylerinin genel sonuçlarına göre, bilen, biraz bilen ve az bilen öğrencilerin sonuçlarının toplamının pozitif yönde genel ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular

Keman Edebiyatı/Literatürü

Tablo 4.17. Katılımcıların “Başka enstrümanlar için eser bestelemekle kalmayıp, keman literatürüne de eserler kazandıran büyük bestecilerden üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilmeyen	38	38
Bilen	32	32
Biraz Bilen	20	20
Az Bilen	10	10
Toplam	100	100

Tablo 4.17.’ye bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %38’inin 14. soruyu bilmediği, %32’sinin bildiği, %20’sinin biraz bildiği, %10’unun ise az bildiği görülmektedir. Katılımcıların 14. soruya verdikleri cevaplardan başka enstrümanlar için

eser bestelemekle kalmayıp, keman literatürüne de eserler kazandıran büyük bestecilerden üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Başka enstrümanlar için eser bestelemekle kalmayıp, keman literatürüne de eserler kazandıran büyük bestecilerden üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Bach, Vivaldi, Mozart” (Ö7)

“Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Franz Schubert” (Ö18)

“Handel, Mozart, Beethoven” (Ö55)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Beethoven, Mozart” (Ö10)

“Beethoven, Bach” (Ö36)

“Bach, Vivaldi” (Ö72)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Bach” (Ö9)

“Mozart” (Ö17)

“Haendel” (Ö59)

Tablo 4.18. Katılımcıların “Kendisi de kemancı olup keman edebiyatına önemli eserler kazandırmış bestecilerden üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilmeyen	42	42
Az Bilen	20	20
Biraz	20	20
Bilen		
Bilen	18	18
Toplam	100	100

Tablo 4.18.'e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %42'sinin 15. soruyu bilmediği, %20'sinin az bildiği, %20'sinin biraz bildiği, %18'inin ise bildiği görülmektedir. Katılımcıların 15. soruya verdikleri cevaplardan kendisi de kemancı olup keman edebiyatına eserler kazandırmış bestecilerden üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

Kendisi de kemancı olup keman edebiyatına eserler kazandırmış bestecilerden üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Vivaldi, Paganini, Corelli” (Ö7)

“Paganini, Sarasate, Kreisler” (Ö57)

“Paganini, Sarasate, Wieniawski” (Ö60)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Vivaldi, Paganini” (Ö22)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Vivaldi” (Ö12)

“Paganini” (Ö17)

Tablo 4.19. Katılımcıların “Ülkemizde ulusal ve uluslararası alanda keman sanatçısı yetiştirmeye önderlik eden Türk keman sanatçılarından üç (3) tanesinin adını yazınız?” soruya verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilmeyen	51	51
Bilen	17	17
Biraz Bilen	17	17
Az Bilen	15	15
Toplam	100	100

Tablo 4.19.'a bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %51'inin 16. soruyu bilmediği, %17'sinin bildiği, %17'sinin biraz bildiği, %15'inin ise az bildiği

görülmektedir. Katılımcıların 16. soruya verdikleri cevaplardan ülkemizde ulusal ve uluslararası alanda keman sanatçısı yetiştirmeye önderlik eden Türk keman sanatçılarından üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamaya yakın olduğu görülmektedir.

Ülkemizde ulusal ve uluslararası alanda keman sanatçısı yetiştirmeye önderlik eden Türk keman sanatçılarından üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Cihat Aşkın, Suna Kan, Ayla Erduran” (Ö7)

“Cihat Aşkın, Suna Kan, Özcan Ulucan” (Ö28)

“Gülden Turalı, Suna Kan, Ayla Erduran” (Ö57)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Cihat Aşkın, Suna Kan” (Ö16)

“Ayla Erduran, Cihat Aşkın” (Ö73)

“Suna Kan, Ayla Erduran” (Ö100)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Cihat Aşkın” (Ö10)

Tablo 4.20. Katılımcıların “Türk keman edebiyatına eserler kazandırmış Türk bestecilerden üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilmeyen	58	58
Az Bilen	18	18
Bilen	13	13
Biraz Bilen	11	11
Toplam	100	100

Tablo 4.20.'ye bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %58'inin 17. soruyu bilmediği, %18'inin az bildiği, %13'ünün bildiği, %11'inin ise biraz bildiği

görülmektedir. Katılımcıların 17. soruya verdikleri cevaplardan Türk keman edebiyatına eserler kazandırmış Türk bestecilerden üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamaya yakın olduğu görülmektedir.

Türk keman edebiyatına eserler kazandırmış Türk bestecilerden üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Fazıl Say, Ekrem Zeki Ün, Muammer Sun” (Ö55)

“Ulvi Cemal Erkin, Ahmet Adnan Saygun, Cemal Reşit Rey” (Ö69)

“Ekrem Zeki Ün, Necdet Levent, Yalçın Tura” (Ö82)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Necdet Levent, Muammer Sun” (Ö19)

“Ahmet Adnan Saygun, Ulvi Cemal Erkin” (Ö54)

“Muammer Sun, Ekrem Zeki Ün” (Ö68)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Yalçın Tura” (Ö73)

“Fazıl Say” (Ö77)

“Cemal Reşit Rey” (Ö87)

Tablo 4.21. Katılımcıların “Senfoni ve oda orkestralarında çalan başkemancıya ne isim verildiğini yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilmeyen	59	59
Bilen	41	41
Toplam	100	100

Tablo 4.21.’e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %59’unun 18. soruyu bilmediği, %41’inin ise bildiği görülmektedir. Bu soruyu bilen öğrencilerin “konzertmeister” cevabını verdikleri görülmektedir. Katılımcıların 18. soruya verdikleri

cevaplardan senfoni ve oda orkestralarında çalan başkemancıya verilen ismin karşılığı olan cevaplara göre verilen cevapların pozitif yönde ortalamaya yakın olduğu görülmektedir.

Tablo 4.22. Katılımcıların “Türk keman sanatçılarından üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	48	48
Bilmeyen	22	22
Biraz	17	17
Bilen		
Az Bilen	13	13
Toplam	100	100

Tablo 4.22.'ye bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %48'inin 19. soruyu bildiği, %22'sinin bilmediği, %17'sinin biraz bildiği, %13'ünün ise az bildiği görülmektedir. Katılımcıların 19. soruya verdikleri cevaplardan Türk keman sanatçılarından üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamaya yakın olduğu görülmektedir.

Türk keman edebiyatına eserler kazandırmış Türk bestecilerden üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Tunç Ünver, Cihat Aşkın, Suna Kan” (Ö2)

“Cihat Aşkın, Ayla Erduran, Suna Kan” (Ö100)

“Cihat Aşkın, Tuncay Yılmaz, Özcan Ulucan” (Ö68)

“Suna Kan, İsmail Aşan, Atilla Aldemir” (Ö50)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Cihat Aşkın, Özcan Ulucan” (Ö71)

“Cihat Aşkın, Suna Kan” (Ö90)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Suna Kan” (Ö3)

“Cihat Aşkın” (Ö96)

Tablo 4.23. Katılımcıların “Dünyaca ünlü keman sanatçılarından üç (3) tanesinin adını yazınız?” sorusuna verdiği cevapların Yüzde Frekans Dağılımları

	f	%
Bilen	53	53
Bilmeyen	29	29
Az Bilen	11	11
Biraz	7	7
Bilen		
Toplam	100	100

Tablo 4.23.'e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %53'ünün 20. soruyu bildiği, %29'unun bilmediği, %11'inin az bildiği, %7'sinin ise biraz bildiği görülmektedir. Katılımcıların 20. soruya verdikleri cevaplardan dünyaca ünlü keman sanatçılarından üç (3) tanesinin ismine yönelik verilen cevapların pozitif yönde ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

Dünyaca ünlü keman sanatçılarından üç (3) tanesinin ismini bilen, biraz bilen ve az bilen katılımcıların verdikleri cevaplardan örnekler aşağıda verilmiştir.

Bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“İtzhak Perlman, Anne-Sophie Mutter, Hilary Hahn” (Ö19)

“Alexander Markov, Maksim Vengerov, Itzhak Perlman” (Ö38)

“Maxim Vengerov, Yehudi Menuhin, David Oistrakh” (Ö57)

“Julia Fischer, Nigel Kennedy, Maxim Vengerov” (Ö69)

“Maxim Vengerov, Sholomo Mintz, Vadim Repin” (Ö88)

Biraz bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Farit Farjat, Paganini” (Ö21)

“Alexander Markov, Perlman” (Ö90)

Az bilenlerin verdiği örnek cevaplar;

“Ray Chen” (Ö3)

“Hilary Hahn” (Ö77)

“Maxim Vengerov” (Ö97)

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinden “Keman Edebiyatı/Literatürü” düzeylerini ortaya çıkarmak amacıyla yüzde değerleri analiz edilmiş ve kendi içerisinde yedi ayrı basamak altında incelenmiştir.

Tablo 4.24. Katılımcıların “Keman Edebiyatı/Literatürü” Düzeylerine Ait Verdiği Cevapların Genel Sonuçlarının Yüzde Dağılımları

	%
Bilmeyen	42,71
Az Bilen	18,29
Biraz Bilen	13,14
Bilen	25,86
Toplam	100

Tablo 4.24.’e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin genel kültür düzeylerinden keman edebiyatı/literatürü düzeylerinin genel sonuçlarının yüzde dağılımlarına göre %42,71’inin keman edebiyatı/literatürünü bilmediği, %25,86’sının bildiği, %18,29’unun az bildiği, %13,14’ünün ise biraz bildiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin keman edebiyatı/literatürü düzeylerinin genel sonuçlarına göre bilen, biraz bilen ve az bilen öğrencilerin sonuçlarının toplamının pozitif yönde genel ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir.

4.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin mezun olduğu liseye göre oluşan oluşan (üçlü ve daha çoklu gruplar) istatistiksel olarak farklılıkları olup olmadığını ortaya çıkarmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (One - Way ANOVA) ve hangi gruplar arasında farklılık olduğunu araştırmaya yönelik post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasından Tukey HSD^{a,b} testi uygulanmıştır.

Tablo 4.25. EFMÖ Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin Mezun Olduğu Liseye Göre Anlamlı Bir Fark Olup Olmadığını Göstermek Üzere Yapılan Anova Testi Sonuçları.

ANOVA	Ortalama				
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	5,193	3	1,731	4,228	,007
Within Groups	39,307	96	,409		
Total	44,500	99			

Tablo 4.25.'e bakıldığında EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin mezun olduğu liseye göre anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (sig.<0,05). EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin mezun olduğu liseye göre ortaya çıkan bu farklılığın, hangi okul türlerine ait olduğunu belirlemek için tamamlayıcı post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasından Tukey HSD^{a,b} testinden faydalanılmıştır.

Tablo 4.26. EFMÖ Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin Mezun Olduğu Liseye Göre Anlamlı Bir Fark Olup Olmadığını Göstermek Üzere Yapılan Anova Testi Sonrası Tamamlayıcı Tukey HSD^{a,b} Testi Sonuçları

Tukey HSD ^{a,b} Okul Türü	N	Ortalama	
		1	2
AL	21	,9333	
DL	13	1,3292	1,3192
GSL	60	1,4575	1,4575
Diğer	6		1,7250
Sig.		,164	,374

Tablo 4.26.'ya bakıldığında EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin mezun olduğu liseye göre oluşan anlamlı farklılığı ortaya çıkarmak için yapılan tamamlayıcı post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasından Tukey HSD^{a,b} testi sonuçlarına bakıldığında öğrencilerin mezun oldukları okul türüne göre “AL” ve “DL” okul türü ile “GSL” okul türü arasında, “AL” okul türü ile “Diğer” okul türü arasında anlamlı bir farklılık olduğu

görülmektedir. Tablodaki ortalamaya bakıldığında “GSL” okul türü, hem “DL” ve hem de “AL” okul türlerinden yüksek olduğu, “Diğer” okul türü ise “GSL” okul türünden istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yüksek olduğu görülmektedir. En yüksek değer “Diğer” okul türünde iken, en düşük değer ise “AL” okul türünde olduğu görülmektedir.

4.6. Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin sınıf seviyelerine göre oluşan (üçlü ve daha çoklu gruplar) istatistiksel olarak farklılıkları olup olmadığını ortaya çıkarmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (One - Way ANOVA) ve hangi gruplar arasında farklılık olduğunu araştırmaya yönelik post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasından Tukey HSD^{a,b} testi uygulanmıştır.

Tablo 4.27. EFMÖ Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Anlamlı Bir Fark Olup Olmadığını Göstermek Üzere Yapılan Anova Testi Sonuçları

ANOVA	Ortalama				
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6,619	3	2,206	5,591	,001
Within Groups	37,882	96	,395		
Total	44,500	99			

Tablo 4.27.’ye bakıldığında EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin okuduğu sınıf seviyesine göre anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (sig.<0,05). EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin okuduğu sınıf seviyesine göre ortaya çıkan bu farklılığın, hangi sınıf seviyelerine ait olduğunu belirlemek için tamamlayıcı post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasından Tukey HSD^{a,b} testinden faydalanılmıştır.

Tablo 4.28. EFMÖ Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Anlamlı Bir Fark Olup Olmadığını Göstermek Üzere Yapılan Anova Testi Sonrası Tamamlayıcı Tukey HSD^{a,b} Testi Sonuçları

Tukey HSD ^{a,b}	Ortalama	Subset for alpha = 0.05	
Sınıf	N	1	2
1. sınıf	20	,8725	
4. sınıf	35	1,3357	1,3357
2. sınıf	18	1,5500	
3. sınıf	27	1,5722	
Sig.	,063	573	

Tablo 4.28.'e bakıldığında EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin okuduğu sınıf seviyesine göre oluşan anlamlı farklılığı ortaya çıkarmak için yapılan tamamlayıcı post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasında Tukey HSD^{a,b} testi sonuçlarına bakıldığında öğrencilerin okuduğu sınıf seviyesine göre; 1. sınıflar ile 2. sınıflar, 1. sınıflar ile 3. sınıflar, 1. sınıflar ile 4. sınıflar arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Tablodaki ortalamaya bakıldığında 2., 3. ve 4. sınıfların ortalamaları 1. sınıflardan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu, 2., 3. ve 4. sınıflar arasında ise anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. En yüksek değer 3. sınıfa ait olduğu, en düşük değer ise 1. sınıfa ait olduğu görülmektedir.

4.7. Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin çalgısını çaldıkları yıl süresine göre oluşan (üçlü ve daha çoklu gruplar) istatistiksel olarak farklılıkları olup olmadığını ortaya çıkarmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (One - Way ANOVA) ve hangi gruplar arasında farklılık olduğunu araştırmaya yönelik post-hoc LSD (en küçük anlamlı farklar) testleri arasında Tukey HSD^{a,b} testi uygulanmıştır.

Tablo 4.29. EFMÖ Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin Çalgısını Çaldıkları Yıl Süresine Göre Anlamlı Bir Fark Olup Olmadığını Göstermek Üzere Yapılan Anova Testi Sonuçları

ANOVA	Ortalama				
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1,882	2	,941	2,142	,123
Within Groups	42,618	97	,439		
Total	44,500	99			

Tablo 4.29.'a bakıldığında EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin çalgısını çaldıkları yıl süresine göre anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi sonucunda anlamlılık değeri ,05'ten büyük (sig. > 0,05) bulunmuştur. Tüm istatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi ,05 olarak kabul edildiğinden bu sonuçlara bakıldığında, EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin çalgısını çaldıkları yıl süresine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

BÖLÜM 5

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulardan çıkan sonuçlara göre benzer araştırmaların sonuçları karşılaştırılıp sonuç, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin incelenmesinde araştırmaya katılan öğrencilerin tarihsel ve yapısal olarak keman çalgısını tanıma düzeylerinin genel ortalamalarının sonuçlarına göre bilenlerin, biraz bilenlerin ve az bilenlerin ortalamalarının sonuçlarının toplamının %50'nin ve genel başarı ortalamasının üzerinde olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin tarihsel ve yapısal olarak keman çalgısını tanıdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar neticesinde öğrencilerin tarihsel ve yapısal bakımdan keman çalgısını tanıma düzeylerinin yüksek olduğu, öğrencilerin çalgılarının tarihsel ve yapısal bakımdan genel kültür düzeylerini olumlu yönde oluşturdukları görülmektedir. Öğrencilerin çalgıları ile ilgili müzik tarihi derslerinde, çeşitli bilişim kanalları ve sosyal medya hesaplarında çalgı bakım ve onarım, çalgılarının tarihsel gelişimi ile ilgili webinarlara, çalgı yapımcılarından yüz yüze ya da internetten çevrimiçi workshop ve çalıştaylara katılmaları gerektiği düşünülmektedir.

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin incelenmesinde araştırmaya katılan öğrencilerin keman çalma temel davranışları düzeylerinin genel ortalamalarının sonuçlarına göre bilenlerin, biraz bilenlerin ve az bilenlerin ortalamalarının sonuçlarının toplamının %50'nin ve genel başarı ortalamasının üzerinde olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin keman çalma temel davranışlarını bildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar neticesinde öğrencilerin keman çalma temel davranışlarını tanıma düzeylerinin yüksek olduğu, öğrencilerin çalgılarının keman çalma temel davranışları bakımından genel kültür düzeylerini olumlu yönde oluşturdukları, öğrencilerin keman çalarken teknikleri ve temel davranışları bildikleri ve uyguladıkları, keman çalışırken teknik ve davranışların üstünde yeterince durdukları anlaşılmaktadır. Öğrencilerin derslerde çalınan gam, etüt, eser vb. çalışmalarında o çalışma içinde bulunan kemanda kullanılan teknikleri, keman

çalma temel davranışlarını içeren bilgileri ilk olarak öğretmenleriyle birlikte çalmaları daha sonra kendilerinin tekrar etmeleri, internetten ve çeşitli bilişim araçlarından keman çalma temel davranışlarını içeren videolar izlemeleri gerektiği düşünülmektedir.

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin incelenmesinde araştırmaya katılan öğrencilerin keman eğitimi ve öğretimi düzeylerinin genel ortalamalarının sonuçlarına göre bilenlerin, biraz bilenlerin ve az bilenlerin ortalamalarının sonuçlarının toplamının %50'nin ve genel başarı ortalamasının üzerinde olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin keman eğitimi ve öğretimini bildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar neticesinde öğrencilerin keman eğitimi ve öğretimi düzeylerinin yüksek olduğu, öğrencilerin çalgılarının keman eğitimi öğretimi bakımından genel kültür düzeylerini olumlu yönde geliştirdikleri, keman eğitimi ve öğretimi adına yazılmış metotları ve kitapları bildikleri anlaşılmaktadır. Öğrencilerin keman eğitimi ve öğretimi ile ulaşılabildikleri ilgili metotları, kitapları vb. içeren yerli ve yabancı kaynakları detaylı bir biçimde araştırmaları ve incelemeleri gerektiği düşünülmektedir.

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin incelenmesinde araştırmaya katılan öğrencilerin keman edebiyatı/literatürünü düzeylerinin genel ortalamalarının sonuçlarına göre bilenlerin, biraz bilenlerin ve az bilenlerin ortalamalarının sonuçlarının toplamının %50'nin ve genel başarı ortalamasının üzerinde olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin keman edebiyatı/literatürünü bildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar neticesinde öğrencilerin keman edebiyatı/literatürü düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin çaldıkları eserlerin bestecilerini araştırmaları, internetten ulusal ve uluslararası alandaki keman eğitimcilerini ve solistlerini izlemeleri ve araştırmaları, yerli ve yabancı bestecilere ait keman eserleri ve bestecileri hakkında bilgiler edinmeleri, ülkemizde gerçekleşen ve keman için düzenlenen konserlere, resitalere ve dinletilere internetten çevrimiçi katılmaları, internetten ve sosyal medyadan takip etmelerinin gerektiği düşünülmektedir.

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin incelenmesinde araştırmaya katılan öğrencilerin mezun oldukları liseye göre istatistiksel olarak Güzel Sanatlar Lisesi mezun öğrencilerin hem düz lise hem de Anadolu Lisesinden mezun öğrencilerden çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin

yüksek olduğu, diğer liselerden mezun öğrencilerin ise Güzel Sanatlar Lisesi, Anadolu Lisesi ve düz liselerden mezun öğrencilerden genel kültür düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar neticesinde araştırmaya katılan öğrencilerin mezun oldukları liseye göre istatistiksel olarak en yüksek anlamlı farkın diğer liselerden mezun öğrencilerde olduğu, en düşük anlamlı farkın ise Anadolu Liselerinden mezun öğrencilerde olduğu görülmektedir. Ülkemizde çalgı eğitimi veren ortaöğretim kurumları içerisinde en önde gelen kurumlardan biri olan Güzel Sanatlar Liselerinden mezun öğrencilerin mezun olunan liseye göre çalgılarıyla ilgili genel kültür düzeyleri olarak düz lise ve Anadolu Liseleri mezun öğrencilere göre bir farklılık olması, anlamlı bulunmuştur. Düz lise ve Anadolu Liselerinden mezun öğrencilerin ancak üniversiteye girdikleri zaman çalgıya ulaştıkları, çalgıyı yeni tanımaya başladıkları ve çalgı hakkında deneyimlerinin olmadığı, Güzel Sanatlar Lisesinden mezun öğrencilerin ise üniversiteye girmeden önce mezun oldukları lisede çalgılarında daha önce deneyim kazandıkları ve çalgı eğitimlerine lisede başladıkları bilinmektedir. Güzel Sanatlar Lisesinden mezun öğrencilerin lisede aldıkları çalgı dersleri düşünülerek Anadolu Lisesi ve düz liselerden mezun öğrencilere göre çalgı eğitim derslerinde geçmişte edinmiş oldukları bilgileri kullandıkları anlaşılmaktadır. Anadolu Lisesi ve düz liselerden mezun öğrencilerin ise çalgı eğitimi ile ilgili geçmişte böyle bilgiler edinmedikleri anlaşılmaktadır. Diğer liselerden mezun öğrencilerin ise Güzel Sanatlar Liselerinden mezun olan öğrencilere göre çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Güzel Sanatlar Liselerinde verilen çalgı eğitimi bünyesinde çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerini oluşturma ve geliştirme bakımından diğer liselerden mezun öğrencilere göre istenilen düzeyde olmadığından öğrencilerin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerini daha fazla arttırmalarının gerektiği düşünülmektedir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde öğrencilerin mezun olunan liseye göre elde edilen sonuçlar ile benzerlik gösteren çalışmalara ulaşılmıştır.

Gülüm (2013) “Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Keman Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzikal Dinamikleri Bilme ve Uygulama Durumlarının İncelenmesi (Atatürk Üniversitesi Örneği)” başlıklı yüksek lisans tezinde mezun olunan lise türünün müzikal dinamikleri seslendirmede bir etken olmadığı sonucunu elde etmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin beşinin GSSL, beşinin ise diğer lise türleri çıkışlı olduklarını söylemiştir. Yazılı sorularında yakalanan genel başarı grafiğinin, her iki lise türünden mezun olan öğrenciler içinde uygulamada düşüş gösterdiğini dile getirmiştir.

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin incelenmesinde, araştırmaya katılan öğrencilerin okuduğu sınıf seviyesine göre istatistiksel olarak 2., 3. ve 4. sınıfların ortalamalarının 1. sınıflardan daha yüksek olduğu, 2., 3. ve 4. sınıflar arasında ise anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara bakarak üst sınıflarda okuyan öğrencilerin üniversiteye yeni başlayan öğrencilere göre çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin sınıf seviyesine göre doğru orantılı olarak yüksek olduğu, birinci sınıfların üst sınıflara göre yeterli düzeyde olmadığı, kemana yeni başlayan öğrencilerin çalgıları hakkında genel kültür bilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı, genel kültür düzeylerinin üst sınıflara göre daha alt düzeyde olduğu düşünülmektedir. Bu sonuçlar neticesinde 1. sınıf öğrencilerinin okula uyum sağlamaya çalıştıkları ve tecrübeli bir şekilde bir üst sınıfa geçtikleri görülmüştür. Yapılan araştırmalar incelendiğinde öğrencilerin sınıf seviyelerine göre elde edilen sonuçlar ile benzerlik gösteren çalışmalara ulaşılmıştır.

Doğan ve Özçakmak (2020) “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Genel Kültür Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma” başlıklı yayınlanmış makalesinde ise; 4. sınıfların tarih, coğrafya ve ekonomi/politika alanlarındaki genel kültür sorularını cevaplamada 3. sınıf öğrencilerinden daha başarılı olduğunu ortaya çıkarmıştır.

EFMÖ bölümlerindeki keman öğrencilerinin çalgılarına yönelik genel kültür düzeylerinin incelenmesinde, araştırmaya katılan öğrencilerin çalgısını çaldıkları yıl süresine göre istatistiksel olarak 0-5 yıl arası keman çalanlar, 6-11 yıl arası keman çalanlar ve 11 yıl ve üzeri keman çalanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre kemana üniversitede başlayan öğrenciler ile daha önceden keman çalıp üniversitede okuyan öğrencilerin çalgısına yönelik aynı genel kültür düzeyine sahip olduğu görülmektedir.

Yapılan bu araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan yola çıkılarak aşağıda yer alan öneriler sunulmuştur.

- Öğrencilerin, keman çalgısını daha yakından tanımaları ve bilmeleri için yaşadıkları yerlerde veya internetten yararlanarak çalgı yapımcılarından (luthierlerden) kemanın tarihi, kullanılışı, bakımı vb. gibi çalgının geçmişi ve teknik boyutlarını içeren video, sunum vb. çalışmaları izlemeleri,
- Öğrencilerin keman öğreniminde, öğretilen temel davranışları içeren etüt ve eserlerin öğretmenleri tarafından daha fazla zamana yayılarak hem teorik hem de uygulamalı ödevler verilerek öğretilmesi,
- Öğrencilerin keman eğitimi ve öğretimi konusunda kullandıkları metotların kapsamının genişletilmesi, ülkemizde yazılan Türk keman eğitim metotlarının ve kitaplarının kullanılmasına daha fazla ağırlık verilmesi,
- Öğrencilerin keman edebiyatı/literatürü adına öğrencilere yönelik çaldıkları etüt ve eserlerin bestecisi, tarihsel dönemi, bestecisinin keman edebiyatına ve literatürüne sağladığı katkılar hakkında keman ve orkestra-oda müziği derslerine giren akademisyenler tarafından müzik tarihi dersiyle paralel olarak her hafta bilgilendirme ve hazırlık dersleri verilmesi, öğrencilerin çalgısıyla ilgili konserlere, resitallere, dinletilere gitmesinin teşvik edilmesinin sağlanması,
- Keman çalgısına yönelik genel kültür düzeylerinin çalgısını çaldıkları yıl süresine göre bir farklılık görülmemesi adına öğrencilerin çalgısına öğretim yılı başında her sınıf düzeyi için öğretmenler tarafından öğrencilerine derslerde çalgıyla ilgili bilgilendirme yapılması, besteciler hakkında bilgiler verilmesi, zaman tanımlı ödev verilmesi, bilgisayardan görsel sunumlarla zenginleştirilen, destekleyici bir eğitim verilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Acay, S. (2007). *Türkiye’de Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Keman Eğitimi İçin Öğrenci Seçiminde Ölçütler*. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Bolu.

Akbal, G. B. (2019). *Bilim ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Keman Eğitimi*. Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anabilim Dalı Müzik Bilimleri Bilim Dalı, Kırıkkale.

Bayburtlu, A. S. (2017). Kültür, Etnomüzikoloji ve Müzikoloji İlişkisi. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*, 3(1), ISSN: 2458-9381.

Büyükkayıcı, G. (2008). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Keman Öğrencilerine Uygulanan Müzikal Boğumlama Eğitiminin Temel Müzikal Boğumlama Özelliklerine Etkisi*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

Coşkuner, S. (2013). Bjarne Brustad’ın Eventyrsuite Eserinin Keman Öğretimindeki Temel Davranışlara Yönelik İçerik Analizi. *The Journal of International Social Research*, Volume: 11, Issue: 61, ISSN: 1307-9581.

Çalışkan, T. (2008). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitiminde Güdülenme Düzeyleri ve Başarı Durumları Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.

Çiftçi, E. (2010). Popüler Kültür, Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt-Sayı: 12-2.

Çuhadar, H. (2009). Keman Çalma Teknikleri. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 18, Sayı 1, s.121–132.

Delikara, A. (2002). *Ülkemizde Eğitim Fakülteleri GSEB Müzik Eğitimi ABD Keman Eğitimi’nde Yaygın Olarak Kullanılan Keman Metotlarının Keman Eğitimi Ders*

Programlarına Yönelik Olarak İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Doğan, M. (2019). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Öğrencilerin Keman Dersindeki Başarı Düzeylerini Yordayan Öğrenmeye İlişkin Özellikler*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

Doğan, Y. ve Özçakmak, H. (2020). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Genel Kültür Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt 18, Sayı 2, 595-623.

Düzbastılar, M. (2010). Türkiye’de Keman Eğitimde Kullanılan Keman Etütlerinin Yay Teknikleri ve Pozisyonlar Açısından Analizi. *Mili Eğitim Dergisi*, Sayı 188, s.274-281.

Efe, M. (2007). *Geleneksel Türk Sanat Müziği Kemani Bestekârlarının Eserlerindeki Batı Müziğine Ait Müzikal Unsurlar ve Keman Eğitiminde Kullanılabilirliği*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

Gök, M. (2006). *Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrenci Orkestrasının Seslendirdiği Eserlerin Viyolonsel Partilerinin Ottokar Sevcik Op. 2 5 Numaralı Etütte Yer Alan Varyasyonlar Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

Gülüm, O. (2013). *Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Keman Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzikal Dinamikleri Bilme Ve Uygulama Durumlarının İncelenmesi (Atatürk Üniversitesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

İstanbulu, S. (2014). *Kültür ve Müzik Eğitimi Ögesi Olan Türkülerde Kadın Temasının Analizi*. Doktora Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Konya.

Kalay Meydan, S. (2019). Keman Eğitiminde Performans Sürecinin Değerlendirilmesi ve Keman Öğrencilerinin Çalma Performanslarına Yönelik Özyeterlilik Düzeylerinin Belirlenmesi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.

Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler* (31. Basım). Ankara: Nobel Yayınları.

Karatepe, M. (2018). *Sivas İli Genelindeki Orta Öğretim Kurumlarının İç İçe Varyans Analizi Yöntemiyle Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Sivas.

Kaş, T. (2019). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Müzik Kültürü Bilgi Yeterliliklerinin Müzik Türleri Açısından Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Erzurum.

Kesmez, E. (2016). *Sınıf Öğretmenlerinin Genel Kültür Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Erzurum.

Kılıç, S. (2015). Kappa Testi. *Journal of Mood Disorders*. Vol: 5, Number: 3, p. 142-144.

Konakcı, N. (2010). *Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.

Kurtaslan, Z. (2010). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Keman Eğitiminde Çağdaş Türk Keman Eserlerinin Kullanılma Durumuna İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri*. Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya.

Mustul, Ö. (2017). Keman Eserlerinin Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programları'ndaki Kullanım Durumlarının İncelenmesi. *Fine Arts (NWSAFA)*, 12(4):235-248.

Öcal, B. ve Çoban, S. (2018). Scaffolding Stratejileriyle Desteklenmiş Mikro Öğretim Uygulamalarının Keman Öğrencilerinin Çalgı Çalma ve Öğretmeye Yönelik Bilgi Düzeylerine Etkisi. *Social Sciences Studies Journal*. Vol: 4, Issue: 18, p. 1678-1683.

Parasız, G. (2001). *Türkiye'de, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Ana Çalgı Keman Eğitiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Erzurum.

Polat, S. (2020). Kültürün Dinamik Öğeleri Olarak Sanat ve Müzik. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*. 9 (2): 1757/1771.

Saraç, G. ve Şeker, H. (2008). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Çalgı Öğretimindeki Performansın Değerlendirilmesi. *Journal of Institute of Fine Arts*. Vol: 0, Issue: 20, p. 99-109.

Tepeli, H. (2018). *Ankara'daki Özenen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Konya.

Tirgil, A. (2010). *Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Ders Programlarının Yürütülmesine Yönelik Eğitimci Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi* (2. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uslu, M. (2012). Nitelikli Keman Eğitimine Yönelik Yaklaşımlar. *Journal of Research in Education and Teaching*, Cilt 1, Sayı 4, Makale 01, ISSN: 2146-9199.

Yağışan, N. ve Aydın, N. (2013). Kemanın Tarihsel Gelişim Süreci ve Eğitimi Yorumcular. *Selcuk University Journal of Institute of Social Sciences*, Volume: 30, p. 213-221.

Yaygıngöl, H. S. (1988). *Müziğin Gelişimi ve Biçimleri* (1. Basım). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.

Yazıcı, D. (2016). *Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin Alan Dışı Ders Başarılarının İncelenmesi (Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Konya.

Yazıcı, D. (2016). Mersin Yöresi Müzik Kültürü ve Trt Repertuarına Kayıtlı Mersin Türkülerinin İncelenmesi. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*, 2(2), ISSN: 2458-9381.

Web Kaynakları

https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf Erişim Tarihi: 28.04.2020

<https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 02.05.2020

<https://www.istockphoto.com/tr/vekt%C3%B6r/bir-m%C3%BCzik-aleti-keman-vekt%C3%B6r-%C3%A7izim-gm871200300-243383782#/close> Erişim Tarihi: 06.05.2020

<http://istatistikturkiye.com/post-hoc-testlerinin-dogru-kullanimi/> Erişim Tarihi: 17.11.2020

EKLER

EK-1

YÖNERGE

Değerli keman öğrencisi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Program'ında yapılmakta olan “Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi” isimli yüksek lisans tezi kapsamında görüşlerinize ihtiyaç duyulmuştur.

Araştırmada, Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerinde Okuyan Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi amaçlanmaktadır. Bunun için elinizdeki görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır; birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise keman çalgısı üzerine genel kültür düzeyini tespit etmek amacıyla oluşturulan açık uçlu sorular formu yer almaktadır.

Cevaplarınız bilimsel bir araştırma için kullanılacağından soruları içtenlikle cevaplamanız ve **cevapsız soru bırakmamanız** önem taşımaktadır. Araştırmada kişisel bilgileriniz kullanılmayacağı için forma adınızı yazmanız gerekmemektedir.

Zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Oral Mustafa AKÇA
Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

A. KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyet : ( ) K ( ) E

Okuduğunuz Üniversite :

Mezun Olduğunuz Lise :

Kaç Yıldır Keman Çalıyorsunuz : ( ) 0-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11 ve üzeri

Okuduğunuz Sınıf Düzeyi Sınıf : ( ) 1. sınıf ( ) 2. Sınıf ( ) 3. Sınıf ( ) 4.

Çalgınızı isteyerek mi seçtiniz? “Çalgı seçiminizi kendi isteğinizle mi yaptınız?”
Nedenini açıklayınız?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Çalgınız ile ilgili üniversiteye girmeden (lisans düzeyinden önce) her hangi bir kurumdan
(KONSERVATUVAR, AGSL, SANAT MERKEZİ, ÖZEL DERS VB.) eğitim aldınız mı ?
Belirtiniz?

.....
.....
.....

B. AÇIK UÇLU SORULAR FORMU

TARİHSEL VE YAPISAL BAKIMDAN KEMAN ÇALGISINI TANIMA:

1. Kemanın tarihçesi hakkında bildiklerinizi yazınız?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Keman hangi çalgı topluluğunun bir üyesidir? Bu algı topluluğunun diğ er üyelerinin isimlerini yazınız?

.....
.....
.....

3. Kemanın yapısını oluşturan parçalardan üç (3) tanesinin adını yazınız ?

.....
.....

4. Keman yapımında kullanılan ağ ağlardan üç (3) tanesinin adını yazınız ?

.....
.....

5. Dünya' ca ünlü keman yapımcılarından (luthiyelerinden) en popülerlerinden üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

6. Türk keman yapımcılarından (luthiyelerinden) en popülerlerinden üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

7. Keman, ses aralığı bakımından insan ses gruplarından hangisine karş ılık gelmektedir? Yazınız?

.....
.....

KEMAN ÇALMA TEMEL DAVRANIŞLARI:

8. Kemanda kaç pozisyon vardır ? Yazınız ?

.....
.....

9. Kemanda sol el “parmak” tekniklerinden üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

10. Kemanda sağ el “yay” tekniklerinden üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

KEMAN EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİ:

11. Uluslararası alanda bilinen keman öğretim metotlarından üç (3) tanesinin adını yazınız ?

.....
.....

12. CAKA nedir? Bildiklerinizi yazınız?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

13. Ülkemizde yazılan Türk keman eğitim metotlarından üç (3) tanesinin adını yazınız? .

.....
.....

KEMAN EDEBİYATI/LİTERATÜRÜ

14. Başka enstrümanlar için eserler bestelemekle kalmayıp, keman literatürüne de eserler kazandıran büyük bestecilerden üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

15. Kendisi de kemancı olup keman edebiyatına önemli eserler kazandırmış bestecilerden üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

16. Ülkemizde ulusal ve uluslararası alanda keman sanatçısı yetiştirmeye önderlik eden Türk keman sanatçılarından üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

17. Türk keman edebiyatına eserler kazandırmış Türk bestecilerden üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

18. Senfoni ve oda orkestralarında çalan başkemancıya ne isim verildiğini yazınız?

.....
.....

19. Türk keman sanatçılarından üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

20. Dünya’ca ünlü keman sanatçılarından üç (3) tanesinin adını yazınız?

.....
.....

EK-2

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 69972237-302.08.01-E.3225
Konu : Oral Mustafa AKÇA-Araştırma İzni

29/06/2020

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a) 19/06/2020 tarihli ve 48178250-300-E.9784 sayılı yazınız.
b) Eğitim Fakültesi Dekanlığının 26/06/2020 tarihli ve 46810852-302.08.01-E.25575 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Oral Mustafa AKÇA'nın "Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi" konulu tez çalışmasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerine uygulama isteğinin uygun görüldüğüne dair ilgi b)'de kayıtlı yazı ekte gönderilmiştir.

Gereğine arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Cahit Tağı ÇELİK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: İlgi b) yazı ve eki (2 sayfa)

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebelge.ohu.edu.tr/enVision/Dogrula/LM47N7F>

Adres:Merkez Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon:3882252707 Faks:3882252701
e-Posta:oidb@ohu.edu.tr Elektronik Ağ:www.ohu.edu.tr

Bilgi için: Cennet Çiçek
Unvan: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 0 388 225 2707

EK-3

Evrak Tarih ve Sayısı: 26/06/2020-25575

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 46810852-302.08.01-E.25575
Konu : Araştırma İzni (Oral Mustafa AKÇA)

26/06/2020

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 23/06/2020 tarihli ve 69972237-302.08.01-E.25087 sayılı yazınız.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Oral Mustafa AKÇA' nın "Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi" konulu tez çalışmasını Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerine uygulama isteği Dekanlığımızca uygun bulunmuştur.

Gereğine arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Bekir ÇINAR
Dekan V.

Ek: Bölüm Başkanlığı Yazısı (1 sayfa)

EK-4

Evrak Tarih ve Sayısı: 25/06/2020-25505

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Başkanlığı

Sayı : 57445820-302.08.01-E.25505
Konu : Araştırma İzni (Oral Mustafa AKÇA)

25/06/2020

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 23/06/2020 tarihli ve 69972237-302.08.01-E.25087 sayılı yazısı.

Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının ilgide kayıtlı yazısına istinaden, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Oral Mustafa AKÇA' nın "*Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi*" konulu tez çalışması kapsamında Bölümümüz, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine uygulama yapma isteği Bölüm Başkanlığımız tarafından uygun görülmektedir.

Gereğine ve bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN
Bölüm Başkanı

EK-5

Aksaray Üniversitesi - Genel Sekreterlik
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Tarih: 03/07/2020
Sayı: 45333631-302.08-E.00000521127

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 45333631-302.08
Konu : Araştırma İzni
(Oral Mustafa AKÇA)

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

- İlgi a) 19.06.2020 tarih ve E.9784 sayılı yazınız.
b) Eğitim Fakültesi Dekanlığı'nın 02.07.2020 tarih ve 520696 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Oral Mustafa AKÇA'nın, "Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamındaki uygulamasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine yapabilmesi Üniversitemizce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Engin DELİGÖZ
Rektör V.

Ek: İlgili Yazı Örneği

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
03/07/2020

Serdar ÖZBAY
Bilgisayar İstemeni

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü

Adres: Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Bahçesaray
Mahallesi 68100 Aksaray
Tel: 03822883128

Bilgi için: serdarozbay@aksaray.edu.tr

Fax: 03822883139

WEB: www.aksaray.edu.tr

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://e-belge.aksaray.edu.tr> adresinden 40944d51-94ed-4f07-bf7c-6b93a4d0e1e6 kodu ile erişebilirsiniz.
Bu Belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

EK-6

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 48178250-300-E.9784
Konu : Araştırma İzni (Oral Mustafa AKÇA)

19/06/2020

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Oral Mustafa AKÇA'nın "Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi" adlı tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerine uygulama yapma isteği yazımız ekinde gönderilmiştir.

Konu ile ilgili görüşlerinizin Rektörlüğümüze bildirilmesini arz ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Zekeriya MIZIRAK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Resmi Yazı ve Ekleri (26 Sayfa)

Dağıtım:
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Adres: Yaka Mah. Kasım Halife Sok. No: 11/1 (A Blok) No: 11 (B Blok) Posta Kodu: 42090 Meram / KONYA Gül Hümeysra ARSLAN
Telefon: 0332 221 06 01 Faks: 0332 236 21 85 Elektronik Ağ: <http://www.erbakan.edu.tr> 0332 221 06 08

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://e-belge.aksaray.edu.tr> adresinden 40944d51-94ed-4f07-bf7c-6b93a4d0e1e6 kodu ile erişebilirsiniz.
5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Bu Belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince resmi olarak üretilen elektronik belge olarak kabul edilmiştir.

EK-7

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 35609705-300
Konu : Araştırma İzni (Oral Mustafa AKÇA)

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.06.2020 tarihli ve 45333631-302.08/00000517143 sayılı yazımız.

İlgi yazıya istinaden Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Oral Mustafa AKÇA'nın, "Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi" konulu tez çalışmasını Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine uygulama talebi Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Özgül KELEŞ
Dekan

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü

Adres:Eğitim Fakültesi Öğrenci İşleri Bahçesaray Mahallesi 68100 Aksaray

Tel:03822883314

1 / 1

Bilgi için: metinkoyun@aksaray.edu.tr

Fax:03822883333

WEB: www.aksaray.edu.tr

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://e-belge.aksaray.edu.tr> adresinden 40944d51-94ed-4f07-bf7c-6b93a4d0e1e6 kodu ile erişebilirsiniz.
Bu Belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

EK-8

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 48178250-300-E.46140

24/07/2020

Konu : Araştırma İzni (Oral Mustafa AKÇA)

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Enstitünüz Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Oral Mustafa AKÇA'nın "Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi" adlı tez çalışması kapsamında uygulama yapma isteği ile ilgili gelen cevaplar ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Zekeriya MIZIRAK
Rektör Yardımcısı

Ek: Resmi Yazı ve Ekleri (6 Sayfa)

Adres: Yaka Mah. Kasım Halife Sok. No: 11/1 (A Blok) No: 11 (B Blok) Posta Kodu: 42090 Meram / KONYA
Telefon: 0332 221 06 01 Faks: 0332 236 21 85 Elektronik Ağ: <http://www.erbakan.edu.tr>

Gül Hümeysra ARSLAN
0332 221 06 08

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://ebysorgu.erbakan.edu.tr> adresinden 01EE-08U8-01JA kodu ile yapılabilir.

EK-9

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
AHMET KELEŞOĞLU EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
FAKÜLTE YÖNETİM KURULU KARARI

TOPLANTI SAYISI:31

KARAR TARİHİ :04.08.2020

KARAR NO:2020/303-Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün Tezli Yüksek Lisans öğrencisi **Oral Mustafa AKÇA**'nın Fakültemiz'de araştırma yapması ile ilgili yazısı görüşüldü.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi **Oral Mustafa AKÇA**'nın "Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi" adlı tezi kapsamında Fakültemizdeki araştırmasını yetkili mercilerin küresel salgın konusunda alacağı kararlara bağlı olarak uygunluğuna;

Oy birliği ile karar verildi.

ASLIGİBİDİR

Abidin ÜNAL
Fakülte Sekreteri V.

EK-10

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 73153712-100-E.48567
Konu : Araştırma İzni (Oral Mustafa AKÇA)

05/08/2020

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Enstitünüz Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Oral Mustafa AKÇA'nın "Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Bölümlerindeki Keman Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Genel Kültür Düzeylerinin İncelenmesi" adlı tezi kapsamında yetkili mercilerin küresel salgın konusunda alacağı kararlara bağlı olarak uygunluğuna dair Fakülte Yönetim Kurul Kararı yazımız ekinde yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Erdal HAMARTA
Dekan

Ek: FYK Kararı

Adres: Meram Yeni yol Meram/KONYA

Telefon: 0332 323 82 20 Faks: 0332 323 82 25

Elektronik Ağ: <http://www.erbakan.edu.tr>

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://ebysorgu.erbakan.edu.tr> adresinden 01VU-E.JSH-0185 kodu ile yapılabilir.